NĂM THỨ NHỨT SỐ 67 — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ TƯ 10 AVRIL 1929

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng nhà kho Quán Ven Đường

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm: DIỆP-VĂN-KỲ

Tòa báo: Góc đường Filippini và Espagne
GIẤY THÉP NÓI: 324

Chủ-bút: NGUYỄN-VĂN-BÁ

Đảng Lập-hiến phản kháng vụ bán Thương-Khẩu cho nhà tư bản Homberg: đó là một điều ích nước lợi dân cho nên chúng tôi biểu đồng tình.

Đảng Lập hiến lại cổ động cho ông Trần văn Khá vào nghị viện quản hạt đặng binh vực cho cái độc quyền bán rượu của ông Fontaine: đó là một điều hại cho đồng bào cho nên chúng tôi công kích.

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 10771

Vấn-đề hội-đồng quản-hạt

Phải làm sao cho ta có thể làm chuyện có ích trong hội nghị này

Từ ngày lập hội-đồng quản-hạt ra tới nay, không chút ích chi cho ta hết. Sự này ai cũng công nhận. Mấy ông hội đồng cũng vậy.

Dẫu vậy ta lại còn mang tiền. Mỗi khi quan toàn quyền, hay là thống-đốc làm đít-cua thì đều nói rằng xứ ta không có chi thiếu. Cũng có người thay mặt cho dân đặng lo bảo-chủa quyền lợi của dân. Mỗi khi tăng thuế, cũng có mấy ông hội đồng thương nghị. Chánh phủ nào có áp chế ta đâu. Làm chi không được có phải lỗi tại mấy ông hội đồng chăng? Có lẽ mấy anh em cũng rỏ rằng không. Dầu cho mấy ông hội đồng có lòng thương nước, yêu dân cũng chẳ làm chi được. Tại sao vậy? Một là vì *hội đồng ta số ít hơn hội đồng tây*. Bên ta có mười người. Bên tây tới mười bốn người. Mười người dầu cho đồng lòng, hiệp sức nhau, cũng ít hơn mười bốn người. Nếu ít hơn thì làm sao binh vực quyền lợi của ta được?

Hai là hội đồng quản hạt *không có quyền nói về quốc sự*. Trừ ra quyền duyệt y sổ dự toán (voter le budget), thì hội đồng còn có phép cầu ước (présenter les vœux) mà thôi. Cấm không cho dự vào quốc sự thì còn chi? Vã lại nếu xét cho kỹ, chuyện chi ở trong xứ này, lại không ăn nhập vào quốc sự? Từ như thuế vụ tăng lên, sụt xuống, có phải là làm cho vực hại cả xứ Nam kỳ này chăng? Cái chi mà bao chung cả một xứ, không gọi là quốc sự chớ gọi là chi? Vậy nên nếu kéo ngay ra thì hội đồn không có quyền chi hết. ....

tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Biết vậy sao bấy lâu nay ta hằng trông mong về hội đồng quản hạt? La vì ta đây vì chẳng khác chi kẻ nông phu bị trời hạn. Vì trông mưa quá, nổi khi thấy ... một đám mây thì trong bụng đã mừng, đã trông mong lấy ... mây ấy. Chừng nào mây tan, trời hạn cũng vẫn còn trời hạn, chừng đó sẽ hay. Vì trông mong nên có sanh ra phiền trách. Mỗi khi thuế tăng lên, tội nghiệp cho mấy ông hội đồng, đi đến nhà nào cũng có tiếng than, tiếng trách. Cũng có chút lỗi của mấy ông hội-đồng. Khi ra tranh, ai biểu hứa mặt trời, mặt trăng làm chi? Biết rằng mình không thể nào làm chi được, sao hứa dữ chuyện? Có phải mấy ông cũng có ý gạt gẫm mình chăng? Như chúng ta đây, đã biết trước, nghe hứa chỉ biết mỉm cười. Chớ như mấy ông nào không rỏ, cầm lời hứa bằng sự thật, làm sao không trông mong?

Nếu biết rằng mấy ông hội đồng không thể làm chi được, vậy bỏ hội đồng cho rồi chẳng phải là tốt hơn sao? Không, ta chẳng nên không ra dự cử hội đồng. Để hội đồng ta cũng mang tiếng. Mà bỏ hội đồng ta cũng không khỏi mang tiếng. Tỷ như bây giờ bỏ hội đồng, chánh phủ trong mỗi cái đít-cua, chắc đều đổ thừa rằng không phải tại chánh phủ. Chánh phủ cũng không biết dùng. Vậy cái thứ dân ngu hèn như ta cũng chẳng nên lo lắn cho nó mà làm chi.

Nghĩ như vậy nên tôi muốn giữ hội đồng. Nhưng giữ mà cũng như bỏ. Hiện bây giờ ta cần phải có một đảng cho mình. Mỗi khi cử hội đồng, trong đảng cho ra mười người. Lo cho đắt cử rồi.. Cứ xin ba điều nầy:

Điều thứ nhứt: cho hết thảy dân Nam kỳ, ai là người có đóng thuế đều được bỏ thăm (suffrage universel). Vì thuế lợi hại chung cả những người bị đóng thuế, sao lại có một hạng người bị đóng thuế, mà không thể nào tỏ cái ý muốn của mình. Ngày nào hết thảy dân đều đặng bỏ thăm, ngày đó mấy ông hội-đồng mới thiệt là người thay mặt của dân.

Điều thứ nhì: Xin cho số hội-đồng Annam bằng số hội đồng tây. Một bên 12 người, hay là thêm nửa cũng được. Trong xứ Nam kỳ này có 4 triệu Annam, có hết sức là 3 muôn người tây. Bốn triệu người có 10 người thay mặt, còn ba muôn người lại có tới mười bốn người thay mặt là nghĩa chi? Nói rằng nếu cho người mình đông hơn số hội đồng tây, sợ quyền lợi của người Tây không thể bảo toàn. Nói như vậy, cũng phải. Phải là vì xứ ta là xứ thuộc địa, người Tây là người cầm quyền, cho người Tây hơn ta một chút, không đến nỗi lại tệ, cũng không sao. Nhưng không cho số ta hơn thì ít nữa cũng cho bằng số hội đồng tây, cho ta có thể binh vực quyền lợi của ta, chớ sao lại cho ta ít hơn?

Điều thứ ba. — Cho phép hội đồng *có quyền bàn luận về quốc* ...

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

.... Vì vậy nên phải cần có một phe đảng mạnh. Có đủ sức bao tiền sở tồn trong lúc tranh cử. Có thể buộc hội đồng phải theo chương trình của đảng. Chớ hiện bây giờ mấy ông hội đồng khi ra tranh cử, người nào cũng tốn tiền bộn. Khi được đắt cử, lo thế lấy tiền lại. Nếu từ chức; một là bao nhiêu tiền đã tốn không thể lấy lại. Hai là ... tranh lần thứ nhì, không chắc đắc cử nữa. Thêm phần nhiều hiểu ra hội đồng là làm được «ông», có thể «khẩn đất», có thể làm giàu được. Chớ có mấy ai hiểu rằng hội đồng là người thay mặt cho dân. Làm một ông hội đồng phải quên cái tư lợi của mình, mà lo cái lợi chung? Tuy vậy ta cũng chẳng nên trách. Còn người lo cho mình trước là lẽ thường, là phần đông. Nghỉ lợi chung, đem thân bồi đắp cho nước nhà, là phần ít.

Ngày nào có đảng mạnh, trong đảng có nhiều người học thức chừng đó ta mới có thể làm chi được. Nhưng muốn cho đảng mạnh, thì phải có tiền. Theo cái đời văn minh vật chất này, đồng tiền là mạch máu. Không tiền làm sao chịu sở tồn cho người trong đảng ra dự cử. Muốn có tiền phải làm sao? Một là đi quyên tiền trong các tỉnh. Ai muốn giữ lợi cho mình, ...

. . . .

.... muốn cho có người đủ sức binh vực mình, sao lại chẳng cho chút ít?

Hai là tiền đóng khi mới vô (droit d'entrée) và tiền đóng mỗi năm (*cotisation annuelle*) của người ở trong đảng. Người đông chừng nào thì đảng mạnh chừng nấy. Theo tôi nghĩ, chắc có người vô đông, vì giúp cho đảng tức nhiên là lo binh vực lợi mình. Đó là phần của người không học thức, hay là ít học thức, mà người nào cũng có bị đóng thuế. Còn nói chi kẻ có học thức, kẻ có thể cho đảng sai ra đặng tranh cử hội đồng. Như mấy ông này, vô còn mau nửa. Vì bao nhiêu sự tốn hao, trong lúc tranh cử, đảng đều chịu hết.

Thêm người của đảng sai ra, mười phần chắc được đắc cử hết tám chín. Đảng giàu, mạnh, người theo đông, có ai muốn ra tranh dành làm chi chịu tốn bao mà không chắc chi hết.

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Phan-văn-Gia

CÂU CHUYỆN HẰNG NGÀY

Vì nước vì dân

Mấy bữa rày Thần-Chung có công kích sao mấy ông Lập-hiến lại tiến dẫn ông Trần-văn-Khá và ông Nguyễn-văn-Sâm mà nói rằng đó là vì dân vì nước.

Song hôm nay tôi nghỉ lại e khi họ lộn chớ không có lỗi gì hết.

Anh thử nghỉ coi. Nếu súc hai chai lít cho thiệt sạch, rồi một bên đổ nước, một bên đổ rượu công-xi, thứ thượng hạng thì dễ ai phân biệt được. Trừ ra những bợm rượu thật sành nghề như ông Nguyễn-khắc-Hiếu họa may.

Vì lộn, nên mấy người kia thấy rượu mà họ là nước.

Còn dân?

Say ai nhớ được. Huống chi như tuồng mấy ngài cũng đã có nghỉ tới rồi. Rượu dầu độc đến đâu mà đã có bỏ Sâm vô, thì cũng phải thành ra rượu thuốc.

Và cụ Bùi có dạy năm nay quyết tình phấn đấu mà cụ nhìn anh em mình còn khiếp nhược quá nên cụ định đem ông Khá mà trộn với ông Sâm cho thành ra rượu thuốc đặng trước khi phất cờ, thì cụ sẽ mời anh em mình một người một ly cối.

Ai nói quấy, chớ Tân-Việt nói phải. Phải lắm. Phải cho đến dồi chung ông Khá đắc cử, thì Tân-Việt sẽ thay mặt cho dân Annam mà xin với hội đồng quản-hạt bỏ thăm yêu cầu chánh-phủ đặt nghị định, dán yết thị khắp các làng, buộc dân Annam, nam phụ lão ấu, mỗi buổi sáng đúng 5 giờ phải lại nhà việc mà uống mỗi người ít ra là nửa lít.

Chừng đó chắc ông Khá bị ông Fontaine rầy chết.

Sao vậy?

Bán nhiều quá.

Tân Việt.

Lại một vụ súng lậu

Bắt được mười khẩu súng sáu với lại một ngàn viên đạn

Mỗi kỳ tàu ghé lại Saigon, thường thường là một dịp phát ... một ... anh thủy thủ chuyên cái nghề bán đồ lậu. Trong các món đồ lậu, súng sáu là một món tiêu thụ rất dễ.

Bữa thứ bảy tuần rồi người ta cũng đã bắt được một vụ bán súng lậu ở dưới tàu «*Athos II*».

Nguyên dưới tàu có hai tên thủy-thủ các-chú muốn bán mười khẩu súng lục với lại một ngàn viên đạn giá là bốn trăm đồng.

Chẳng may ngờ nghết làm sao hai cậu lại hỏi trúng nhằm một tên lính kín các-chú. Tên này nghe hỏi thì khoái lắm, bèn làm bộ ừ phăm-phăp.

Hôi bên bỏ bạn cùng nhau hai tên thủy thủ hết thời kia căn dặn người bạn hàng nguy-hiểm của chúng nó rằng đến tối lại thì kiếm một chiếc ghe nhỏ bơi sát lại một bên tàu, rồi thì chúng nó ở trên sẽ dòng giây mà thả đồ xuống cho.

Không cần nói chắc ai cũng biết trước rằng quả-nhiên tối lại thì tên «chành tàu» (*le flic chinois*) kia y-ước mà chèo ghe đến. Song hai tên thủy-thủ chỉ có thể đem ra được có một nửa mớ đồ-gian, nghĩa là chỉ có năm khẩu súng và năm trăm viên đạn thôi.

Không dè khi hai cậu sắp thò tay ra nhận hai trăm đồng bạc, thì bỗng thấy hai vị thanh-tra sở mật-thám ở đâu lù-lù tới mà đờ công ra mời hai cậu đưa tay vào!...

Mỗi người một ngả

Mới hay tin cụ lớn *Phạm-Liệu* nay đã về Thượng-thơ bộ Binh.

Cụ nguyên trước là tổng-đốc Nghệ, nay về thượng-thơ bộ Binh.

Theo như quan giai triều đình ta, hễ tổng-đốc rồi là bò lên thượng-thơ, đó cũng là cái lệ thường tuần tự mà tiến, có gì đáng lạ mà ta phải quan-tâm.

Song cái lịch sử của cụ thượng Binh ta bây giờ đây thật chẳng phải là một cái lịch-sử tầm thường, vậy nên nhơn dịp cụ mới thăng, chúng tôi cũng muốn nhắc lại một vài lý, gọi là cung-hỷ.

Phạm-đại-nhơn người Quảng-Nam, vốn là một tay nho-học rất uyên-bác, đã từng nổi danh lỗi lạc một thì, nhất là cái thì học cử đương còn phát đạt ấy.

Thật vậy, hồi mười, mươi lăm năm trước đây, lúc Hán-học đương thạnh-hành, khoa cử chưa phế bỏ, trong những ở một vùng Quảng-Nam, mà bỏ hết cả mấy tỉnh Trung-kỳ, đâu đâu cũng khen tiếng «Huỳnh-Hanh Phạm Liệu».

Huỳnh Hanh chẳng phải là ai lạ, mà tức là cụ nghè Huỳnh thúc Kháng, chủ-nhiệm báo Tiếng-dân ở Huế bây giờ đó.

Còn nhớ lúc cụ thượng Phạm thi đỗ ở tỉnh Quảng-nam cùng đỗ năm cái tiến-sĩ một lần, người ta gọi là «*ngũ phụng tề phi*» mà trong đám «ngũ-phụng» đó Phạm-liệu Huỳnh-Hanh một cặp.

Chungquanh cuộc tuyển cử hội-đồng quản-hạt

Đố ai hiểu đặng?

... tháng Octobre, ... vì có cuộc tuyển cử cho ông Huấn. nên ông Trần-văn-Khá cũng có đến xin đảng Lập hiến tiến dẫn ông ta cho cử tri Baclieu, Cầnthơ, Sốctrăng. Lúc bấy giờ phần đông trong mấy ông ở đảng Lập hiến đều đồng tình mà nói rằng: «Không được. Chẳng bao giờ chúng tôi chịu tiến dẫn ông Trần-văn Khá là người của hãng Fontaine, là......»

Thế thời tháng Octobre đến tháng Avril này, ông Khá đã hết làm hãng Fontaine rồi sao? Đã hết là..... rồi sao?

Đó là một điều không hiểu.

Cụ Bùi-quang-Chiêu nói với ông Dương-văn-Giáo rằng muốn ở lại một năm nữa đặng phấn đấu với Chánh-phủ. Muốn phấn đấu với Chánh-phủ à lại lựa ông Trần-văn Khá là người tín nhiệm của hãng Fontaine thì còn ai hiểu đặng. Có lý đâu mà cụ Bùi-quang-Chiêu lại không hiểu rằng trước khi ông Trần-văn-Khá muốn ra Hội-đồng quản-hạt tất phải xin phép với ông chủ hãng rượu đã. Vậy thời chuyện này ông Fontaine cũng muốn ra phấn đấu với chánh-phủ thuộc địa sao?

Cụ Bùi muốn phấn đấu với chánh-phủ à?

Chuyện vậy tháng nay mà sao đã vội quên như vậy? Ông Trần-văn-Khá vô làm Ủy-viên thành phố là nhờ ông Nguyễn-thanh-Liêm không chịu, đã chánh-phủ mới đặt ông vô. Người của chánh-phủ lựa rồi nay mai lại theo đảng Lập-hiến mà phấn đấu sao?

Lúc đảng Lập hiến chọn ông Diệp-văn-Kỳ ra ứng cử, có người đến nói: «Sao mấy ngài lại lựa ông Giáp là người ít học thức»? — Không cần, miễn là người lương thiện, ... theo chúng tôi cho đủ mười lá thăm là được. Vậy sao Vậy sao bây giờ ... hỏi mấy người trả lời rằng vì bởi ông Khá là người thông minh?

Ấy đó, ai hiểu đặng thì hiểu đi.

Có một điều này nữa, thì thật là không hiểu. Mấy ông hội-đồng quản-hạt An-nam thường hay than phiền về chuyện số nghị viên Langsa đông hơn số nghị viên An-nam đến 4 ông và mấy ông cũng biết rằng mỗi ông nghị viên Langsa cũng đều có thay mặt cho một người hay là một hội tư bản nào. Vậy sao hôm nay lại còn xúi dân An-nam cử cho ông Trần-văn-Khá là người thay mặt cho hãng Fontaine mà làm cho số nghị-viên An-nam mười chỉ còn chín, còn tám, còn bảy không chừng?

Mấy câu hỏi sơ sơ, đố ai hiểu đặng?

Hiểu không đặng, thì đến ngày chúa nhựt, tôi xin mấy vị cử tri cứ ở nhà mà nghỉ cho khỏe. Còn như có muốn đi xuống tòa Bố chơi cũng chỉ bỏ thăm trắng vào thùng để tỏ ý rằng mình không hiểu.

Làm vậy đi! Làm vậy rồi đến ngày cử lại chắc sao cũng có người lương thiện, đủ đức đủ tài, ra tranh cử. Vì đã kêu là người lương thiện, thì chẳng bao giờ ai muốn cạnh tranh trước khi công chúng chưa chịu tỏ lòng bất phục hạng người vì tư lợi mà quên cả quê hương nòi giống.

Vì cho cùng, rủi như không có ai xứng đáng chịu ra lãnh trách nhậm, thì anh em chúng ta cũng đã tỏ cho họ biết rằng dân An nam

. . . .

. . . .

chẳng bao giờ chịu cho ai hiểu lầm rằng họ có cái độc quyền đem bán dân An-nam cho thì bán.

Diệp-văn-Kỳ —

Năng lực của tiểu-thuyết

Cái phong trào tự sát không đâu thạnh-hành cho bằng bên nước Đức.

Bởi vậy nên nhứt ban nhơn sĩ trong xã-hội Đức ai nấy cũng đều lo tìm cách để dự phòng, mà các nhà tôn giáo cũng mở cuộc hiệp nghị về vấn đề ấy.

Kết quả cuộc hiệp nghị quyết-định treo giải thưởng để mua lấy những bộ tiểu thuyết răn ngừa về sự tự sát.

Tiểu-thuyết nào hay nhứt sẽ được thưởng năm vạn tiền Đức.

Còn giải nhì thì sẽ được thưởng hai trăm vạn.

Nghe đâu như số tiểu-thuyết đã trúng thưởng có đến những vài mươi vạn bộ và hiện nay người ta đương lo in cho xong để phân-phát ra khắp cả các nơi trong nước.

Nguyễn-khánh-Toàn
Tòa kiểm duyệt bỏ trọn một bài xã-thuyết

LÒNG THAM MUỐN

Mắt còn chuộng xem sắc đẹp, tai còn thích nghe tiếng êm ái, mũi còn ưa ngửi mùi thơm tho, lưỡi còn hảo nếm vị ngon ngọt, thân còn yêu kẻ vật mịn màng, lòng người vẫn còn tham còn muốn.

Lòng tham muốn, trong thiên hạ, ai mà chẳng có, nhưng biết cách tham muốn, thời vật chi, vật chi trong thiên hạ cũng là của ta, ngặt trái lại, thời những vật trong thiên hạ, dầu nhỏ nhặt đến thế nào, cũng chẳng có chi là của ta. Nói rằng của ta, chưa chắc là của ta; nói rằng không phải là của ta, lại chưa chắc là của người. Của ta của ta! Thế gian có chi là của ta; mà «của ta, của ta», thế gian có chi là không phải của ta?

Ngu nhơn tham muốn tiền kho, lúa lẫm, mặc tốt, ăn ngon, uy quyền hống-hách; thánh nhơn tham muốn đạo cả, đức dày, nghĩa cao, nhân rộng, trí tuệ sâu xa. Ngu nhơn theo cái có mà bắt lấy cái không, thánh nhơn theo cái không mà giữ gìn cái có, thoạt không rồi có, dường có lại không, lòng đạo biến hóa khôn lường, ý đạo nhiệm mầu khôn đo.

Thân không cùng vỏ trụ tương tiếp, óc không cùng vũ trụ biến giao, thì con người sống ở đời cũng chẳng qua là một thứ thọ ảnh hưởng của sự lầm lạc của ngũ quan, một thứ chịu cái thân nô lệ cho mọi vật, bo-bo ôm giữ của chung làm riêng, cho phải đọa đày chung muôn kiếp, thời nghĩ ra còn chi cho ta đáng thương hại hơn?

Hoặc nói: Tại bông kia đẹp, lại hương kia thơm mà!»

... Bông kia đẹp, sắc đẹp nào phải ở nơi bông, nó chỉ ở nơi mắt ta; Ừ! Hương kia thơm mùi thơm nào phải ở nơi hương nó chỉ ở nơi mũi ta. Mắt ta được tha hồ trông sắc đẹp, mũi ta được tha hồ ngửi mùi thơm, sao không trông lấy, ngửi lấy, lại dan díu chi với bông, với hương cho phải cân cùng kiếp mạt. Lòng ta một mai đau đớn, thân ta một mai vất vả, thời bông kia dầu đẹp, có nào đẹp với ta, hương kia dầu thơm, có nào với ta, nhơn sao ta coi sự đau đớn, vất vả làm thường, mà lại lấy cái bông, cái hương làm trọng?

Lầu đài muôn dẫy, nào phải của thiên thu, áo vải một thân, ấy rỏ ngôi vô thượng, tước cao lộc cả, chắc chi là nghiệp vững bền, đạo chắc đức dày, mới thiệt là danh chơn-chánh. Thích-Ca, Khổng-Tử, bỏ có làm không, mà không rồi lại có: Thương-Trụ-Hạ Kiệt lấy không làm có, rồi có lại bươn không, cũng là tham muốn mộ lòng, hai lẽ được thua có khác.

Một trăm dặm đất làm vua thiên hạ, thiên cổ anh danh, làm trăm chư hầu làm tội thế gian, vạn niên di xú. Buông lưỡi câu ngay, gấm ghẻ Kỳ-châu gọi Tề tướng; lóc cân thịt béo, ơ hờ Miếng thượng lửa Văn-công. «*Không sắc, sắc không*» há phải tinh lời hoặc chúng, «*muốn tham, tham muốn*» có đâu toàn ý đời, chẳng qua chánh đáng cùng không, đều ấy cần giá so sánh.

Bảo rằng «*Hữu tưởng*» thời loài *người* có khác nào chim muông, bảo rằng «*vô tưởng*», thời loài người có phải nào mộc thạch; «*hữu vi*» loài người không là giống khí-khọa, «*vô vi*», loài người không là thứ bù-nhìn, thời là *hữu tưởng* hay *vô tưởng, hữu vi* hay *vô vi*? Thật khó lắm thay! Thật khó lắm thay!

Ôi! «*Phi tưởng phi phi tưởng*» cùng «*Vô vi vô bất vi*», diệu thay lời nói kia!

Ta đã sanh ra trong vô-trụ mà ta không biết có vô-trụ thời nguy, ta biết có vô-trụ mà không biết có ta thời khốn; vô-trụ với ta, liên-lạc làm sao mà ta cùng vô-trụ không đi đôi thời không bao giờ lại được.

Thế thì vô-trụ là ta, ta là vô trụ, lý nào vì một ta mà còn, vì một vô-trụ mà được?

Vô-trụ là cái minh-minh mông-mông, màu-màu sắc-sắc kia, loài người là cái thân-thân thể-thể, mất-mất tai-tai kia, hữu hình mà vô hình, vô hình mà hữu hình, để ý chiêm nghiệm thời được, nếu chỉ dùng lực ngũ quan nhận bướng thời sai. Bởi vậy cho nên lòng tham muốn của vô-trụ được bình, thời người với vô-trụ *mới* khỏi điều *chích* lịch. Nếu để người cùng vô trụ chích lịch, thời trời nghiêng đất ngã, nắng lửa mưa dầu, không khỏi một phen tai nạn.

Hùm cọp dữ tợn, vật kia cũng muốn, người kia cũng lắm, gà lợn yếu hèn, nuôi vậy thời sống, giết vậy thời chết, hùm cọp gà lợn tổng chỉ là loại bương đua theo cái «*có*», rồi cùng đường lại gặp cái «*không*», hết phương bối ngộ.

Tóm lại trong thiên hạ, có kẻ tham muốn như hùm cọp mà giết người, có kẻ lại tham muốn như gà lợn mà núm-nớp chịu người giết mình, mà giết người hay sợ sệt chịu người giết đều là những kẻ «vô nhơn đạo». Vì lòng tham muốn quấy quá mà có kẻ hăm hở giết người, có kẻ sợ sệt chịu người giết mình, hai thứ người ấy là hai thứ người tự tử gớm-ghiết vậy

Không đủ gan chịu người giết ta thời khá có gan chống người giết ta, lòng tham muốn mọi điều tốt đẹp khá đi đến ưu điểm không làm được Phật — Thánh thời khá làm nghĩa sĩ anh hùng há chẳng như kia, nghĩ còn có gì mà tham muốn?

«Gác thân mình ra ngoài mà thân mình được vào trong, bỏ thân mình về sau mà thân mình được đến trước, há không phải mình bỏ lòng riêng mà được thỏa thích lòng riêng của mình sao?» (Lão tử)

Làm được Phật Thánh, làm đi; làm chưa được Phật Thánh, hãy theo: Bằng chẳng được nữa, khá giữ phần làm người, chớ để hạ đến thú vật.

Không tham muốn sao phải là người! Mà tham muốn, ấy là người biết hưởng quyền tham muốn?

Tham muốn sao cho được hiệp thiên địa kỳ đức, hiệp nhựt nguyệt kỳ minh, hiệp tứ thời kỳ tự, hiệp quỉ thần kỳ kiết hung, thì mới nên tham muốn. Lòng này nghĩ vậy đó thôi!

Liêm-Giang Hoành-Sơn

Đàn bà hớt tóc

Từ sau khi Âu Chiến đến giờ, cái phong khí Đàn bà hớt tóc đã lan tràn ra hầu khắp cả các nước thế giới.

Nhưng số đàn bà hớt tóc thì so lại cũng không đâu nhiều qua bên nước Mỹ:

Nghe đâu như hiện nay bên Mỹ đã có đến những một ngàn bốn trăm vạn người đàn bà hớt tóc.

Người ta đã tổng kế ra, thì những tóc hớt trong mỗi năm cân nặng đến trên một vạn năm ngàn tấn.

Tuyển cử Hội-đồng thành phố

Ngày 5 mai tới đây

Bữa thứ sáu 5 Avril vừa rồi, quan thống đốc Nam-kỳ đã ký nghị định, định kỳ tuyển cử hội đồng thành phố tới đây vào ngày chúa nhựt 5 mai 1929.

Xin nhắc rằng kỳ này sẽ cử lại tất cả vừa hội-đồng, vậy nên trong vài tuần lễ nữa đây, ắt người ta sẽ khởi sự tranh nhau kịch liệt.

Bắn lính mã tà

Sáng thứ tư 17 Avril tới đây, tòa Đại-hình sẽ nhóm lại xử vụ M. Maurice Saint Marcelly bị can về tội chém tên cai Ninh ở Soctrăng.

Toa kiem duyet bo

Ba năm về trước Nga với Tàu

V

Công nghiệp của Borodine ở Quảng-đông

Về việc mở trường quan binh, trong kỳ đại hội thứ nhứt năm 1924, đảng Quốc dân đã quyết định dùng Bô-ro-din làm cố-vấn, và dùng Liêu trọng-Khải làm người sáng biện, theo cách nghiêm-nhặt mà thi-thử lựa-chọn ở Quảng-đông lấy tám trăm học-sanh. Đem nền cũ trường hải-quân ở Hoàng-phố làm trường quan binh (tức là trường quan quân học-hiệu). Dùng Tưởng-Giới-Thạch là người của chánh-phủ Quảng-đông đã phái sang Nga khảo sát trường quan binh của đảng cộng-sản — làm Giám-đốc trường ấy.

Phép dạy học của trường ấy: về phần việc quân thì cũng giống trường sĩ-quan của Nhựt-bổn, về phần chánh-trị thì theo như kiểu-mẫu trường quan binh của nước Nga. Bài học về chánh-trị phần nhiều do Liêu-trọng-*Khải*, Đới-quí-Đào và Hồ-hán-Dân chia lượt dạy bảo, còn cách luyện tập về việc quân thì giao mật những quan binh về đảng cộng-sản của Nga đối với học-sanh, hết sức «tưới dội» những tinh-thần *hy sanh* và tinh-thần *đoàn-kết*.

Qui-luật nhà trường nghiêm khác lạ thường, cách tiến hành về sự luyện tập củng mạnh dữ lắm, đầu đến những hạng học sanh thanh niên là hạng người chí khí hăng-hái, cũng nhiều kẻ phải mắc bịnh mà ra, có kẻ phải xin phép nghỉ rồi trốn mất. Trải qua một thời-kỳ luyện-tập nghiêm-gắt như vậy, sau khi ra trường tự nhiên thành ra một toán quan binh mới, giỏi-dang, khỏe-mạnh có thể gọi là nhân-tài rất cứng trong quân đội của đãng quốc dân.

Số-ngạch học sanh lớp trước do tám trăm người tăng đến một ngàn, lớp thứ hai mộ thêm hai ngàn, về sau tăng đến ba ngàn. Trong vài ba tháng thì những học sanh ấy đều tốt nghiệp hết. Mùa thu năm 1924 đã có sáu ngàn đãng quân, dùng những quan binh về hạng học sanh thanh niên đã tốt nghiệp đó làm bộ gốc, đó tức là quân học-sanh.

Bộ gốc đó số quân tuy không bao nhiêu, nhưng được có những quan binh thanh niên là hạng người chí khí hăng hái mà lại đã qua một kỳ luyện tập nghiêm ngặt, cho nên so với khách quân là quân ô-hiệp hủ bại khi trước thì khác nhau như trời với vực.

Toán quân mới nầy ra oai lần thứ nhứt là trận tháng 10 năm 1924, đánh tan cánh quân Thương đoàn, lần thứ hai là trận tháng 3 năm 1925 đánh được bộ hạ của Trần-quinh-Minh chiếm được Triều châu, và trận tháng 5 năm ấy quét sạch hết những khách quân ở Quảng tây và ở Vân nam. Mấy trận đánh luôn được luôn, oai danh của quân học sanh lừng lẫy một nửa phía Nam nước Tàu. Trong khi đánh Trần quinh Minh, Tôn Văn đương bị bệnh nguy cấp nằm ở Bắc kinh nghe tin quân học sanh chiếm động Sán đầu, Tôn mừng quá đến nỗi phải sa nước mắt.

Toán quân học sanh chẳng những chiến đấu mạnh giỏi, mà kỷ luật cũng nghiêm, đối với nhân dân các nơi, họ xử trí rất đúng đắn; chẳng những không cướp-lột của dân, mà những lương thực lấy được của giặc, lại đem phân phát cho nhân-dân nơi mình chiếm được; họ không bắt dân-phu làm việc, những dân-phu mà họ thuê-mướn đều trả công một giá nhứt định; họ mua đồ gì của dân, thường thường trả cao hơn giá bán thường. Bởi vậy, quân học-sanh đi đến đâu, nhân-dân hoan-nghinh đến đó.

Quân học-sanh chiếm được làng nào, thì liền chỉ bảo cho nông-dân tổ chức hội «nông-dân liên-hiệp» có khi cấp cả khí-giới thuốc đạn, lập thành toán quân tự vệ của nông dân; tới thành thị nào thì liền chỉ bảo cho dân lao động tổ chức hội «chức công liên hiệp» và đội củ-sát. Song le, những việc đó đều là việc của đảng cộng sản, chớ phải hữu của đảng quốc dân thì không dự tới.

Phàm những việc đó, đều là quân học-sanh theo lối dạy-bảo của người Nga. Ngoài đó, lại còn một việc cũng theo khuôn phép của toán quân cộng sản nước Nga, tức là việc đặt ra chế độ *đại-biểu của đảng*.

Năm 1925, sau khi đã quét sạch toàn khách quân, chánh-phủ Quảng-đông do Liêu-trọng-Khải định ra phương-châm chỉnh đốn tài chánh, và đổi chế độ *Nguyên-soái* ra chế-độ *ủy-viên*; Song le, chẳng bao lâu người trọng yếu trong cuộc cải cách đó thình lình bị ám-sát, sau nầy Uông-tinh-Vệ lên làm ủy viên đoàn chủ-tịch là tiêu-biểu trong nền chánh-trị, nhân việc Liêu bị ám sát mới bắt bỏ ba muôn khách-quân bị tình nghi về việc giết Liêu. Quân-đội của Quảng-đông lúc đó do 15 muôn rút xuống 7 muôn, đặt tên là quân quốc-dân cách-mạng, số quân tuy ít, nhưng mà tinh chất quân sĩ đã cải lương nhiều. Lúc đó có một vấn đề rất khó là việc liên lạc đảng quốc dân và quân quốc dân cách mạng. Bấy giờ đảng quốc dân lo rằng: nếu không đem hết các toán quân mà thâu vào trong tay đảng quốc-dân, e rằng sau nầy các toán quân lại muốn chia riêng thế lực, mỗi người choán lấy mỗi khu. Cái vấn đề ấy đảng quốc dân bàn bạc nhiều lần, về sau dùng ý-kiến của Bô-rô-din, theo chế độ quân cộng sản của Nga mà lập ra chế độ *đảng đại-biểu*, từ quan bộ tới đoàn bộ, đều có 1 người ủy nhiệm của đảng quốc dân, địa vị ngang với viên trưởng quan trong toàn quân, mà thiệt tế thì chánh là một viên giám quân. Phàm những mạng lịnh của trưởng quan các bộ ban ra nếu không có chữ ký của viên đảng đại biểu thì không có hiệu lực.

Đảng quốc dân lại muốn phòng ngừa các viên quan trưởng và sư trưởng vì sự vun trồng thế lực, cho nên [illegible] mình dời trưởng lãnh ở đạo quân nọ sang đạo quân kia; lại ủy viên đại biểu của đảng kết liền với viên trưởng quan trong quân, bởi nên cũng thay đổi luôn luôn. Ngoài những đại biểu của đảng ở các đạo quân, thì trung ương có viên tổng đại biểu, Uông-tinh-Vệ gánh cái chức trách tổng đại-biểu ấy. Trong đảng quốc dân lại có hội quân sự ủy viên, trưởng hội là tướng giới Thạch. Từ đó quyền hành quân cách mạng về cả đảng quốc dân. Đó là công nghiệp lớn hơn của Bô-rô-din đối với Tàu.

Lâm-Ngộ

Phụ-Nữ-Tân-Văn

Phụ-Nữ-Tân-Văn có lời kính cáo để Nam Nữ-Đồng-Bào biết rằng: từ ngày 1er Avril 1929, thì báo-quán đã mở cửa tại nhà số 42 đường Catinat Saigon.

Ngày 2 Mai 1929 thì xuất bản. Trước kia bổn báo vẫn định xuất bản thường ngày, nhưng sau khi bổn-báo đã dụng ý tuyên-cáo để hỏi ý kiến chung của anh em chị em đồng bào, thì kết quả như vầy.

1° Phụ-Nữ-Tân-Văn là cơ-quan cho đờn bà, thì phải có chủ-nghĩa riêng, có cách trình bày riêng, vậy [illegible] tuần thì [illegible] với [illegible] trọng của nhiều người hơn.

2° Ra hằng tuần mà gom lại thành tập, ở trong tiểu tập, và nghiên-cứu rộng những vấn-đề thuộc về phụ-nữ thì mới có về tôn trọng và có lợi ích. Làm thành tập, thì để cho độc-giả giữ lưu lại ở trong buồng khách phòng sách được dễ hơn.

3° Một tờ báo phụ nữ ước ta hiện thời thật là thiết-yếu và quan trọng lắm, cho nên phải hằng tuần, cho có đủ thì giờ để khảo cứu các vấn-đề cho thiệt đúng-đắn, thì mới có nhiều phần ích lợi.

Bởi những lẽ ấy, cho nên Phụ-Nữ-Tân-Văn ra thành tuần báo đóng thành tập 32 trương lớn như các tạp chí phụ nữ ở bên pháp, còn như ở trong phải tổ chức và biên tập ra sao cho khỏi phụ lòng độc giả, thì đó là phận sự của bổn báo.

Bổn báo quyết không dám tiếc một chút công phu và ngày giờ nào, quyết lòng làm cho vừa lòng các độc giả, và cho tập báo Phụ-Nữ Tân Văn ra đời sẽ có cái giá trị riêng.

Vậy kể từ ngày nay, anh-em chị em trong nước, hoặc gởi bài, hoặc gởi tiền mua báo, hoặc có ý kiến gì dạy-biểu, thì thơ từ giao thiệp cứ do ở nơi báo-quán số 42 Catinat, bổn báo hết sức hoan nghinh.

Phụ-Nữ-Tân-Văn
Kính đạt

Giá báo trọn năm là 6$00, thơ từ tiền bạc xin đề cho:

Monsieur Nguyễn-đức-Nhuận
Tổng lý Phụ-Nữ-Tân-Văn
N° 42 Rue Catinat
(Giây thép nói số 566)
Saigon

CIGARETTES CANARD

Agents exclusifs

Lucien BERTHET & Cie - SAIGON

Ong Làm-văn-Tử

Có người muốn nói chuyện với ông. Ông ở đâu xin cho bổn báo rõ.

DELAGE

Êm-ái — Dịu-dàng — Lanh-chóng

Kiểu Torpédo 11 ngựa, 4 máy.........

Giá.........3.800p.00

Kiểu Torpédo 14 ngựa, 6 máy là thứ xe tốt thiệt đúng bực 4.075p.00

Société des **GARAGES CHARNER**

CỦA ANNAM LÀM RA

Bổn tiệm chuyên làm vòng bông cườm (*couronne*) và đã xuất-sản được nhiều nên nay có thể tính giá rất hạ bằng phân nửa các nơi khác.

Vậy kính cáo để đồng bang đặng rõ mà mua giùm giúp cho người mình, thì bổn tiệm rất lấy làm thâm tạ.

Giá từ 4.$00 sấp lên tới 100 $00 giá riêng cho các hội [illegible]-hữu. Bán sỉ, bán lẻ tại:

LA TORTUE
Phan-thúc-Trác
16 Rue Sabourain — Saigon.

N° J0926

LƯƠNG-MINH-KỲ DƯỢC TỬU

MÔN BÀI SỐ 341 ĐƯỜNG THỦY-BINH, CHOLON.— Gởi mandat xin đề Monsieur LƯƠNG-HONG, patron de la maison LƯƠNG-MINH-KỲ

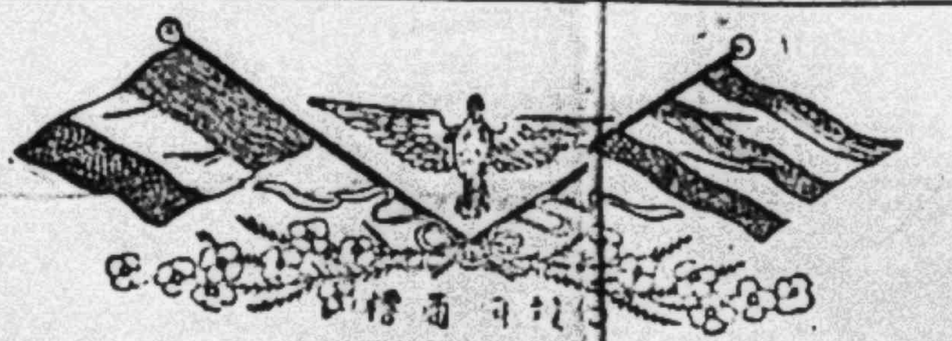

Sâm nhung kê dược tửu

Rượu thuốc nầy chuyên trị đờn bà chân âm không tồn, xương đau nhức mỏi, kinh nguyệt chẳng đều lại thường ứ trệ, bạch đái bạch dâm, ho hen đàm suyễn, ăn uống không ngon khi hư huyết nhược [illegible], bụng nhức đầu, mắt lòa lưng mỏi, tứ chi bải hoải. dùng rượu nầy thì thấy kinh nguyệt điều hòa, thiệt là một thứ rượu chưởng-tử hạng nhứt vậy. Mỗi ve lớn..1$00 Mỗi ve nhỏ....0 60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Bổ thận dược tửu

Phàm đờn ông, đờn bà, lao tâm lao lực quá thì khí huyết suy nhược, tinh thần bải hoải miệng lưỡi khô khan ăn uống không ngon, đường đại tiện không thông, các chứng ấy bởi thận hư mà sanh ra, nếu uống rượu nầy thì bồi bổ thận tỳ. còn đờn bà tử-cung bản lãnh, lâu năm không có thai dùng rượu nầy thì sẽ bổ huyết mà làm cho nguơn khí tử cung có thừa thân tình vậy, nếu phụ phụ đều dùng thường rượu nầy sẽ mau có thai. Mỗi ve lớn. 1$00. Mỗi ve nhỏ.. 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Bổ huyết dược tửu

Huyết là quan hệ trong thân thể người ta, con người dầu mạnh dầu yếu cũng bởi huyết mà ra dùng thứ rượu thuốc nầy thì huyết khi trở nên tươi tốt, vô luận nam, phụ, lão, thiếu, huyết kém thì dùng ngay rượu nầy uống thường thì khí huyết bồi nguyên thần thể tráng kiện thiệt là một thứ rượu vô song vậy.
Mỗi ve lớn................ 1$00
Mỗi ve nhỏ............... 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Chưởng tử dược tửu

Nói về đường tử tức tuy bởi thiên mạnh thật, song cũng nhờ có sức người bồi dưỡng thân thể, thì âm dương mới hòa hảo mà sanh ra khi huyết đầy đủ, để tiêu trừ bá bịnh. Nếu giả trẻ mà tinh lãnh khí huyết suy kém mộng mỵ di tinh, mắt lòa, nhức đầu, mạng môn hỏa suy, phòng sự không đủ sức, như thế thì sanh con sao được. Bổn-hiệu chế ra thứ rượu nầy dùng nhơn-sâm, lộc nhĩ các vật quí đặng để bồi bổ nguyên khí giúp việc phòng sự, thiệt là một thứ rượu thuốc vô song vậy.
Mỗi ve lớn ....1$00
Mỗi ve nhỏ ....0$60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Trật đả dược tửu

Thứ rượu thuốc bí truyền của bổn đường nầy chuyên trị thương [illegible] té đả [illegible] bị [illegible], khử phong khử thấp tán phong tán độc, khai phá khối [illegible], [illegible] tứ chi tê [illegible], sơn lam chướng khí, dùng đặng những nghiệm như thần. nếu không bịnh mà dùng thì bồi bổ nguơn khí, khỏe mạnh sống lâu.
Mỗi ve lớn 1$00
Mỗi ve nhỏ 0$60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Sứ quân công dược tửu

Rượu thuốc nầy chuyên trị [illegible] bị [illegible] phong [illegible] tứ chi nhức mỏi [illegible] xương [illegible] bộ [illegible] phong đàm bạc [illegible] dùng rượu [illegible] hiệu nghiệm.
Mỗi ve lớn 1$00
Mỗi ve nhỏ 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Chu-Công bá tuế tửu

Phương rượu thuốc nầy trước là ông Chu-Công đã bày ra dùng, ngày nay truyền lại các nơi ai dùng cũng điều [illegible] công hiệu. già trẻ [illegible] khí huyết hư nhược đau xương [illegible] mỏi mắt lòa, [illegible] đầu [illegible] vô lực nằm ngủ mộng di, [illegible] rượu thuốc nầy hiệu nghiệm rất mau.
Mỗi ve lớn................ 1$00
Mỗi ve nhỏ................ 0.60
Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Vệ sanh tửu

Thứ rượu thuốc nầy chuyên bổ về thận khí suy nhược làm cho tráng dương ích tinh, giúp việc cho phòng-sự thiệt là công hiệu. Nếu khí huyết kém suy, nhức đầu lòa mắt, mạng môn hỏa nhược, nguơn dương bất túc, làm cho việc phòng sự [illegible], nên dùng rượu nầy thì thật là làm điện chung ngọc vậy.
Mỗi ve lớn . . . 1$00
Mỗi ve nhỏ . . . 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Linh chi lộ

Thuốc bổ nầy uống nó bổ khí huyết mạnh gân cốt, thêm não lực, ích thọ sống lâu, làm cho râu tóc đen lại, già trở nên trẻ và nó trị được hết thảy các chứng bịnh hư nhược như là tiên thiên chẳng đủ, bịnh hậu kém bổ, âm dương đều hư, thận suy khí huyết đều kém mệt vàng mình gầy ốm, mắt lờ tối, tai điếc; tinh thần bải hoải, hay quên đau lưng mỏi gối, chơn tay yếu ớt, không muốn ăn uống, ngủ không yên giấc và đờn bà nguyệt kinh không điều, xích bạch đái hạ, lâu không thọ thai, uống nó đều hay lắm.
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 muỗng lớn. — Ve lớn 2$00 — Ve trung 1$00

Vạn ứng dược tửu

Phương rượu thuốc nầy chuyên trị nam phụ lão ấu bị chứng bán phong, phong thấp, chơn xương, gân nhức, bán thân bất toại, nằm dường không dậy mình nóng, hoặc lạnh bụng đau kế bế, mắt phát thương phong, mất tinh thần khuất kết, nguyệt kinh chẳng đều, mình bị thương tích, sợ phong chướng khí dùng rất công hiệu, nói không viết được.
Mỗi ve lớn . . . 1$00
Mỗi ve nhỏ . . . 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Duyên niên ích thọ tửu

Rượu nầy chuyên trị âm dương bất hòa, tửu sắc quá độ thận suy tinh lạnh dương sự bất cử, sức lực hư tổn dùng rượu nầy tức thì âm dương điều hòa, thêm tinh bổ thận, phàm đờn ông đờn bà tinh khí hư nhược, tứ chi bải hoải dùng rượu nầy thiệt là hay lắm, không bịnh dùng thường thì được mạnh sức mà bá bịnh không dám phạm đến.
Mỗi ve lớn.............. 1$00
Mỗi ve nhỏ.............. 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Phong thấp dược tửu

Thứ rượu thuốc nầy, là một phương rượu thuốc bí truyền của Bổn-hiệu, lại hết sức nghiên cứu trong mười năm nay, chuyên trị các chứng sau nầy mới mình đau xương tứ chi yếu nhược chơn tay bất hoài, cử động không được, bán thân bất toại, chơn tê lưng mỏi, phong đàm bạc tắc, gân cốt nhức đau, thận thì hư nhược, khí huyết kém suy, thiệt thấy bất túc. Các chứng bịnh ấy dùng đến thì thấy hiệu nghiệm tức thì, còn ngày thường mà dùng rượu nầy thì bá bịnh không dám phạm đến.
Mỗi ve lớn......1$00
Mỗi ve nhỏ......0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Thanh huyết giải độc dược tửu

Phàm những nơi đó hôi [illegible] những sự chơi bời huê nguyệt [illegible] nhiều, cho nên mới sanh ra [illegible] huê-liễu. Song dùng [illegible] chứng ấy thuốc rửa là hết [illegible] thiệt rửa nó chỉ khỏi tạm [illegible] không bao lâu chứng bịnh lại [illegible] ra, lần lần vô [illegible]. Nay bổn [illegible] phòng chế ra thứ rượu thuốc uống nó thanh huyết, độc, trừ [illegible] nhiệt, diệt vi trùng truyền nhiễm, chuyên trị hết thảy các chứng [illegible] lâm lậu, hột xoài, cù đinh, thiên [illegible] ung nhọt, ghẻ lở, bịnh trĩ, và [illegible] thông độc và đờn bà như ung [illegible] rất hay thần hiệu.
Ngày uống 3 lần mỗi lần [illegible] muỗng lớn [illegible]
1$00

Rượu thuốc chữa ghiền

Trước 1 giờ tới bữa hút thì, uống, [illegible] mỗi ngày dùng phải hút 1 chữ thì [illegible] lần uống độ 4 chén nhỏ, mà mỗi [illegible] hút mấy lần thì cũng phải uống mấy lần, thời uống luôn chớ không [illegible] bổ quả g theo đúng phép như thế thì hễ ghiền nhẹ cũng nửa tháng thấy hiệu, còn ghiền nặng dùng trong 15 bữa thì hết ghiền, khi hết ghiền rồi [illegible] uống thêm độ 15 ngày nữa thì thật tuyệt hậu hoạn, mà thân trở nên tráng kiện bấy giờ thấy [illegible] còn phát mập kia. Ấy thật là phương thuốc rất thần hiệu.
Ve lớn... 2$0 [illegible] nhỏ... 1$0

Cứu cấp vạn ứng dầu

Dầu nầy của bổn dược phòng nghiên cứu đã lâu, lại lựa thuốc tốt mà chế ra, nó trị được bá bịnh đều rất hay thần hiệu, nếu thình lình mắc chứng nguy cấp thì uống ngay một ve, 10 phút chưa bớt lại uống 1 ve nữa, uống tới tỉnh lại hết bịnh thì thôi, nếu thấy thở ra thì lại cũng cứ uống cho tới hết thì bịnh phải lành, còn khi uống độ 3 giọt. Còn những chứng cảm mạo, trúng phong trúng đàm trúng [illegible], nhức đầu nóng lạnh đau bụng la mửa, hoắc loạn, bịnh kiết sưng phù, đau răng đau cổ họng vân vân, ngoài thoa trong uống thảy nghiệm rất lạ.
Mỗi ve giá..........$20

Bổ não trấp

Thuốc nầy là một vật bổ óc rất hay phàm những người học hành hay buồn bã, [illegible] nhiều quá mà thường uống thuốc nầy thì nó hay [illegible] thần ích chí khai sĩ kiến tỳ [illegible] thịt [illegible] tức [illegible] bịnh [illegible] và tinh thần bải hoải [illegible].
Mỗi ngày uống 3 lần, sớm, trưa, tối, mỗi lần [illegible] muỗng lớn.
Ve lớn giá 2$00 — Ve nhỏ 1$.0

Bổ cốt mộc qua tửu

Thứ rượu nầy có tài khử phong khu thấp, làm cho tiêu thực, tán tích, nên phong hàn phong thấp chơn tay mỏi mệt, gân cốt nhức đau, trúng phong trúng đàm, dùng thiệt là hiệu nghiệm.
Mỗi ve lớn...... 1$00
Mỗi ve nhỏ...... 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Saigon — Imp. du Thần-Chung

Le gérant: NGUYEN VAN-BA

POINSARD & VEYRET

SAVON CADUM

POINSARD & VEYRET

Độc giả luận đàn

Thói làm cha mẹ ngày nay

(Tiếp theo)

Về nhà khi nào cha mẹ cũng khuyên con ráng học thi đậu làm quan để cho cha mẹ được nhờ về lúc tuổi già. Thường hay lấy câu « *Một người làm quan giàu sang cả họ* » mà khuyên con chăm học. Hỏi ôi! Còn trông gì cậu bé sau tớ nên người cao thượng. Cao thượng thời có đâu đọc sách dã « làm quan » !!

Mười năm sau, cậu bé kia đã trở nên một cậu thiếu niên, học dở dở dang dang, chỉ biết dủ đề thi cái bằng tốt nghiệp trung học. Đậu bằng tốt nghiệp rồi thời cha mẹ đốc đi làm việc. Thi bên Bố không đậu thì lo làm bên Tòa, bao tốn năm, bảy chục, một hai trăm đồng cũng không nại, miễn làm được hai sở ấy cho có danh có quyền với thiên hạ!!

Anh chàng thiếu-niên kia, ngoại việc «sớm vác ô đi tối vác về», thì không còn biết việc gì khác nữa!

Ôi! ở nước người bọn thanh niên tuần đời ba mươi tuổi thì kẻ vào Đại-học-đường, người cặm cụi trong các Thư-viện tìm tòi học hành mong học cho thành tài, quyết lập chí cho cao để có ngày đam cả tài cả chí ra hoặc nưng-đở nước nhà, hoặc tầm-phương giúp ích cho đồng loại. Còn thanh niên nước ta lại phải các bực cha mẹ hủ lậu lùa đuổi vào quan trường, trói buộc trong vòng thầy thông thầy ký. Thời còn mong mỏi gì nữa?

Ở nước người, bọn thanh niên là con của xả hội. Ở nước ta, bọn thanh niên là của riêng (propriété privée) của các ông cha bà mẹ hủ bại. Cha mẹ muốn lợi dụng con, nung đúc con cho ra thằng « nô » của chúng, thằng « nô » của cái bụng tham xẳng của mình. Được như thế mới lấy làm thỏa thích, con có biết lẽ phải chăng mà phàn trần chi về cho, thời nổi giận dùng dùng, nào mắng là con ngỗ nghịch, nào rủa là đồ trời đánh. Con mà nghe lời đi làm việc các sở lòn cúi quan trên cho hay, nộ nạt mổ xẻ dân nghèo cho sành, thời các ông bà vừa lòng lắm. Thế mới là con có hiếu không ngỗ nghịch!!

Thương hại thay! trong bọn thanh niên ngày nay cũng có năm ba người biết xét xa hiểu gần, thấy thói tệ của cha mẹ mà chán ngán, đau đớn, nhiều khi buộc mình phải xung đột với gia đình để cầu được tự do mà lập chí. Thành ra phải cam chịu bao nỗi khổ tâm, nuốt thầm bao nhiêu giọt lụy.

Ấy đó, cha mẹ đã như thế, người có chút công tâm đều nhận ra là tội nhân của nước Việt-Nam, vì kẻ làm cha mẹ ấy không sao tránh khỏi những tội sau này:

a) Tội làm hư bọn thanh niên

b) Tội xui bọn thanh niên quên bỏ quê hương, xới bóc đồng-bào.

c) Tội đoạt mất chí cao của hàng thanh niên có tâm chí.

d) Tội nung đúc con cái nhà ra thằng « nô » của người.

Cha mẹ đã mang tiếng là *tội nhân của nước Việt-Nam*, thời các bạn thanh-niên đã phải cha mẹ trói buộc xưa nay tới tình làm sao đây? Nghĩ lại xem có nên vận động « gia-đình cách-mang » để tâm lo đến việc đời đặng chuộc tội cho cha mẹ hay không?

L. V. C.

Truyện Tàu

Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản lần đầu. Mua sỉ lẻ do nơi Nhà-in Bảo-Tồn.

23 Đường Filippini.

TIN TRONG NƯỚC

NAM KỲ

SAIGON

Các tin thể thao

Đánh vợt (Tennis)

Tranh coupe « Lâm-Quang » 1929.

tại sân Cercle Sportif Annamite đường Colombier Saigon.

Xin đăng tên cho mau kẻo trễ.

Đăng tên tại hiệu Nguyễn văn Trận, 94-96 Boulevard Bonnard Saigon; sáu giờ chiều ngày 12 Avril khóa sổ.

Đánh độc chiếc, mỗi chiến tướng phải đóng tiền dộ mỗi viên .... 3$00

Đánh đôi (double mỗi cặp phải đóng .... 5$00

Nota... Vì sắp đặt không kịp, nên dời ngày khóa sổ lại bữa 12 Avril 1929; trước đã định ngày 10 Avril 1929.

Muốn thương nghị điều chi xin gởi thơ cho M. Triệu-văn-Yên chủ nhà buôn Nguyễn-văn-Trận (Saigon).

CHAUDOC

Cuộc tranh « Coupe de la Victoire » của Hội Thể Thao Chaudoc

Cúp Vô Địch Hậu Giang của hội Chaudoc làm dục lòng anh em trong tỉnh đồng tâm nhau mà lập nhiều Hội khác. Ấy mới biết là ngày nay Annam ta đã hiểu rõ sự hữu ích của môn Thể Thao.

Vì thấy sự tấn phát ấy nên Bàn trị sự Hội Thể Thao Chaudoc muốn rỏ tài của các chiến tướng, chẳng nệ công lập một cuộc đấu cầu gọi là « Coupe de la Victoire ».

Đến nay đã thấy 6 Hội tình nguyện:

1°) Chaudoc B.

2°) Ecole Sportive de Chaudoc

3°) Trinbiên Sport.

4°) La Gloria Sportive de Phuan

5°) La Nuisam Sport.

6°) Tânchâu Sport.

Theo chương trình dưới đây thì đúng ngày 31 Mars 1929 nhằm lễ Pâques thì sẽ rõ tài cao thấp của các chiến tướng tại sân Chaudoc.

Trận đầu La Gloria Sportive contre Tânchâu.

Trận sau Châuđốc B Tinhbiên Sport.

Ecole Sportive Nuisam Sportive (111).

Rốt cuộc cộng lại Hội nào đặng points nhiều sẽ đặng lảnh một cái Hình-Đồng « Le Footballeur » giá đáng 500 francs của Hội Thể thao Chaudoc hiến.

Mai-Bá-Đại

VINH-LONG

Thể tháo

Ngày thứ hai 1ᵉʳ Avril, « Thanh Niên » (Vinhlong) có đấu cầu với hội «Học sanh trường Sisowath» (Phom-penh) « Thanh - Niên V. L. » ăn hai bàn (2 à 0). Bên học sanh trường Sisowath có Tiết bắt nhiều trái banh thật tài. Hai bên chơi hòa nhả M. Hưng làm giám cuộc thật công bình. Đáng khen hai bên. Ước ao hai hội được gặp nhau nhiều lần.

L. H.

Lộn hoa lỵ của ai?

Hôm thứ năm 21 mars, tôi ở Saigon quá giang xe Nguyễn-van-Lưu về tới đò Mỹ-thuận tôi xuống xe, vì có việc gấp, tên lơ (contrôleur) đưa hoa lỵ cho tôi, bất ý không coi lại tới chừng về tới Long mỹ tôi coi lại thì lấy lộn hoa lỵ của người khác.

Hoa lỵ ấy ngoài bao bằng vải kaki vàng như hoa lỵ của tôi.

Nhưng mà ở trong có 10 thước lục soạn bắt thảo, 5 thước cẩm nhung đen, một bộ đồ tây bằng nỉ, một trái banh tennis cũ, vân vân.

Hiện thời tôi còn để đồ đạt ấy y nguyên tại nhà tôi.

Vậy ông mô có lấy lộn hoa lỵ xin làm ơn cho tôi biết đến xin đổi lại.

Trần-hoa-Mong dit Tiềng
Commerçant
Ngã-năm Rachgia

Trung-kỳ

NGHEAN

Vì mặc áo rách mà bị giam

Tên Th. làm phu-trạm trạm Trường-thi, mỗi tháng tiền lương chỉ có 6$00, không đủ nuôi vợ nuôi con, phải mặc áo rách.

Ngày 14 tháng 2 annam tên Th. đi qua Trường thi rũi gặp người cai cảnh sát tên L.... và người lính tên T. đồng nói rằng: người làm việc nhà nước không có mặc áo rách, liền bắt về bót giam từ 2 giờ chiều hôm ấy, đến sáng hôm sau tha ra chờ về đặng lấy tiền đem nộp phạt.

Tên Th. vì cảnh nhà nghèo khổ chỉ có bốn cả: mà đi vay suốt ngày không được, chiều bữa đó (tức ngày rằm annam), tên cai L. và tên T. chờ mãi không thấy tên Th. đem nộp phạt, tưởng là va tránh mặt, tới 10 giờ đêm tên lính T. về thẳng nhà tên Th. chực bắt. Lúc đó tên Th. còn đi chạy tiền chưa về, ở nhà chỉ có vợ va mà thôi. Thấy cậu lính về nhà, mụ bèn ra tiếp, dùng lời lẽ ngọt ngào mà van-lơn lùng cậu. Lính T. thấy vợ tên Th. ăn nói dịu dàng, tự nhiên động lò lửa « dục », nhơn thấy mụ đương lúc chồng vắng con ngủ mới gạ gẫm sự gió trăng. Nhưng vợ tên Th. còn dương thằng-khiu không chịu thì tên Th. vừa về, liền bắt lính T. trói lại, lột áo và nón đặng sớn đem giãi ông cò.

Tên Cai L. nghe thấy chuyện ấy, tức thì kiếm lý trưởng làng tên Th. biểu dùng thủ đoạn ấp chế mà dìm đinh với tên Th. Tên lính T. được thả ra.

Qua bữa 18 annam, tên Th. đi chợ tỉnh Vinh, bị cai L. và lính T. ngó thấy, tức thì lại bắt về giam. Hai tên này chia lược nhau, cứ lâu phút đồng hồ lại vào đánh tên Th. một trận.

Tên Th. bị đánh đau quá, phải giải qua nhà thương, chưa biết sống thác thế nào.

. . . .

HUẾ

Qui thầy cũng đi làm mật thám nữa ư?

Mới rồi, ký giả đi dạo chơi, đi ngang một cái miểu thấy hai ba người đương cúng cấp, cách rất thảm thiết, ký giả đứng lại xem chơi cho biết. Một chập đồng lên, tín chủ lạy lục khẩn cầu để được ông bà chỉ về; đồng cũng lo tay múa ngón dậy biểu tưng bừng xung ta là ông Quận ông. Mường thấy tín chủ có thành tâm nên đạp đồng xuống ai biểu cho phàm phu.

Nhơn đó tín bên ứng-đáp, tín chủ hỏi gì, ông Quận biểu đáp, nên ký giả mới hiểu rằng té ra tín chủ ấy là thân sanh của một anh ma tà-kin, vì anh ma tà này được ông chủ mật thám biểu đi do thám một người tình nghi, mà chú ma tà không rỏ tông tích ba xứ nên mới biểu ở nhà cúng cầu nơi miểu, hỏ đồng lên để cầu ông bà chỉ về.

Mà đồng cũng nói líu lăng tỏ phương đông rồi chỉ phương tây, nên tín chủ không biết đâu mà hiểu, cứ hỏi phăng hoài, nên mới ra câu chuyện.

Nghĩ cũng nực cười! Té ra có người đã cất thân đi làm mật thám để do thám người khác; không xong bây giờ lại cầu ông bà đi làm mật thám nữa để giúp mình.

Nghĩ đáng khen cái thành tâm và sự tín ngưởng của ông giả kia bày đặng, cười cái lòng mưu-lợi của kẻ tiểu nhơn, muốn lợi dụng quỉ thần để làm kế tiến công.

Nhà thương đâm phát hỏa

Mới rồi, ở Nhà thương Lớn ở Huế, nơi giày lầu đầm khi không phát hỏa. Lửa bắt các mùng màng nệm mền mà cháy lang, càng lâu càng dử. Ở nhà thương cả các đốc-tơ Tây, các ông thầy thuốc Annam, các thầy khán hộ các chị làm mụ đều chạy đến cứu lửa. Còn mấy chị đầm, mắc dưởng bịnh ở trong lầu, chạy túa ra mà la rầm lên. Sau nhờ các người cu ly tận tâm sấn vào trong lầu, giựt hết mùng màng nệm gối, triệt hết mối lửa nên lửa mới tắt.

Tính lại thiệt hại cũng khá. Mấy chị đầm được một bữa hú hồn. May phước.

Thiên hạ ai cũng đã biết kỳ thi xe lịch-sự thì những thứ xe của hãng Auto-Hall là thứ xe đã được rất đẹp và đã được nhân đông hoan-nghinh. Như thế này thì chắc ai cũng biết thêm rằng một cái xe đẹp tất là phải mua ở hãng Auto-Hall

LA RIZERIE MODERNE

159-161. Boulevard de la Somme, Saigon

Bán góp

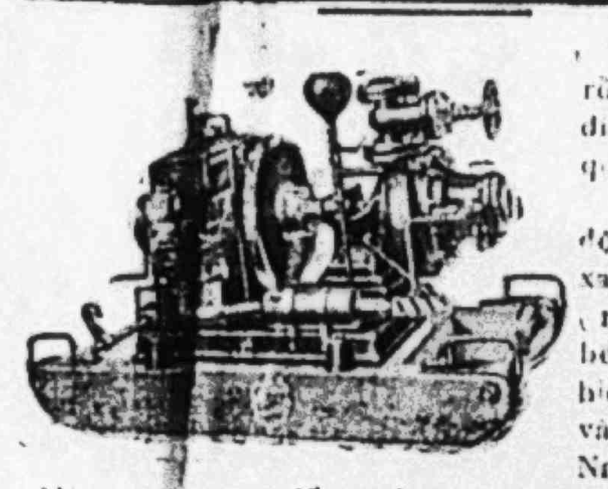

Đã cất trên 70 cái rồi, tốn về thỏ: điều đang vừa lòng quí khách

Làm Đại-Lý độc quyền bán máy xay lúa và máy (moteurs Diésel) bên Đức - Quốc hiệu Otto Dentz và Koerber et Naumann.

Máy moto-pompe lấy nước vô ruộng: lớn và nhỏ — chạy bằng dầu cặn rất dễ giàng, ít bao dầu mỡ.

Máy dứa và nằm khỏi đốt đèn chạy nguội — Máy hơi (machine à vapeur), lò lửa (chaudière.)

Máy có sẵng tại hãng luôn luôn.

Trước khi quí ông muốn cất nhà máy xin gởi thơ ma hỏi thăm thì bổn hãng rất vui lòng mà đáp tùy theo ý kiến của quí ông.

Ai-Tín

Chúng tôi rất lấy làm cảm ơn anh em, bà con, cô bác và thân bằng cố hữu đã đến dự lễ an-táng và đưa linh-cữu

Ông Võ-Cự-Hải

hưởng-thọ 84 tuổi, từ trần ngày 1-4-29.

Trong khi tang gia bối rối, có sự gì sơ-sót xin lượng thứ cho.

Võ đăng-Sang, *thơ ký hãng Denis Frères và cả gia quyến*; **Trần sanh-Cương**, *điền chủ và cả gia-quyến, cùng cả tang gia đồng-bái.*

Cần dùng

Một người biết đánh máy chữ giỏi, có biết chút đỉnh viết chữ tắc hay là có thể viết theo người đọc. Người ấy phải đúng dắn có giấy tờ tốt và phải biết viết chữ Pháp cho đúng.

GIÁ BÁO

Thần-Chung

Một năm	12$00
Nữa năm	7 00
Ba tháng	4 00

Mandats xin nhớ đề cho

M. Nguyễn-văn-Bá

Quản-lý báo Thần-Chung.

Thị-Trường tiêu-tức

GIÁ BẠC

Ngày 8 Avril 1929 ...... 1$12..

GIÁ LÚA

Ngày 8 Avril 1929 (kể 100 kilos)

Vinhlong	6,0.
Gocong	6 1.
Baixau	6 11
Ballen	6 21
Cambodge, thứ trắng	6 10
Cambodge, thứ đỏ	6 50

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	9. .
Gạo số 2	9 .2
Gạo số 2	9 1.

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG

Artagnan 16-4
D. Pierre Benoit 17-4
Jamaïque 12-4
Ct, Mages 19-4

Ở TÀU VÀ NHỰT

Porthos 12-4
Chenonceaux 25-4

Ở BẮC VÔ

Glaude chappe 1-4
Chantilly 16 4
Dalny 17-4

Tàu chạy

SANG PHÁP

Chantilly 29-4
Dalny 20-4
Porthos 16-4

TRUNG VÀ BẮC

Pythéas 10-4

SANG TÀU VÀ NHỰT

Artagnan 20-4

POINSARD & VEYRET

LES CONSERVES GEO SONT LES MEILLEURES

SINDEX **N°1, RUE LEFÈBVRE SAIGON**

(Ở TRÊN LẦU)

BÁN GÓP (Cao thắng)

Thiện nghệ về máy xay lúa, bán và ráp nhiều cái rồi đủ kiểu lớn nhỏ (có quan bác-vật là người Đức ráp máy)

Moteur nằm và đứng chạy khỏi đốt « *hiệu* DUPLEX » chạy bằng dầu MAZOUT (*dầu cạn*) ít hao dầu mở, và cũng có máy hơi, lò hơi (*machine à vapeur*).

Có thứ máy gạo chạy bằng cối Cône rất tốt, rất tiện từ 50 giờ sắp lên trong 24 giờ.

Cối chà rất tiện cho quí ông không nóng gạo, và trấu riêng, còn sự nái cũng ít hơn các nơi, vì có gắn theo cái xay quạt.

Có bán đồ phụ tùng theo trong máy, xin mời quí ông đến xem cho rõ rằng.

Có bán đủ đồ làm về việc nghề nông và đủ các thứ máy canot, máy cưa, máy gặt, vân, vân.

Quí ông muốn rõ đều chi xin viết thơ cho chúng tôi thì chúng tôi sẵn lòng trả lời lập tức.

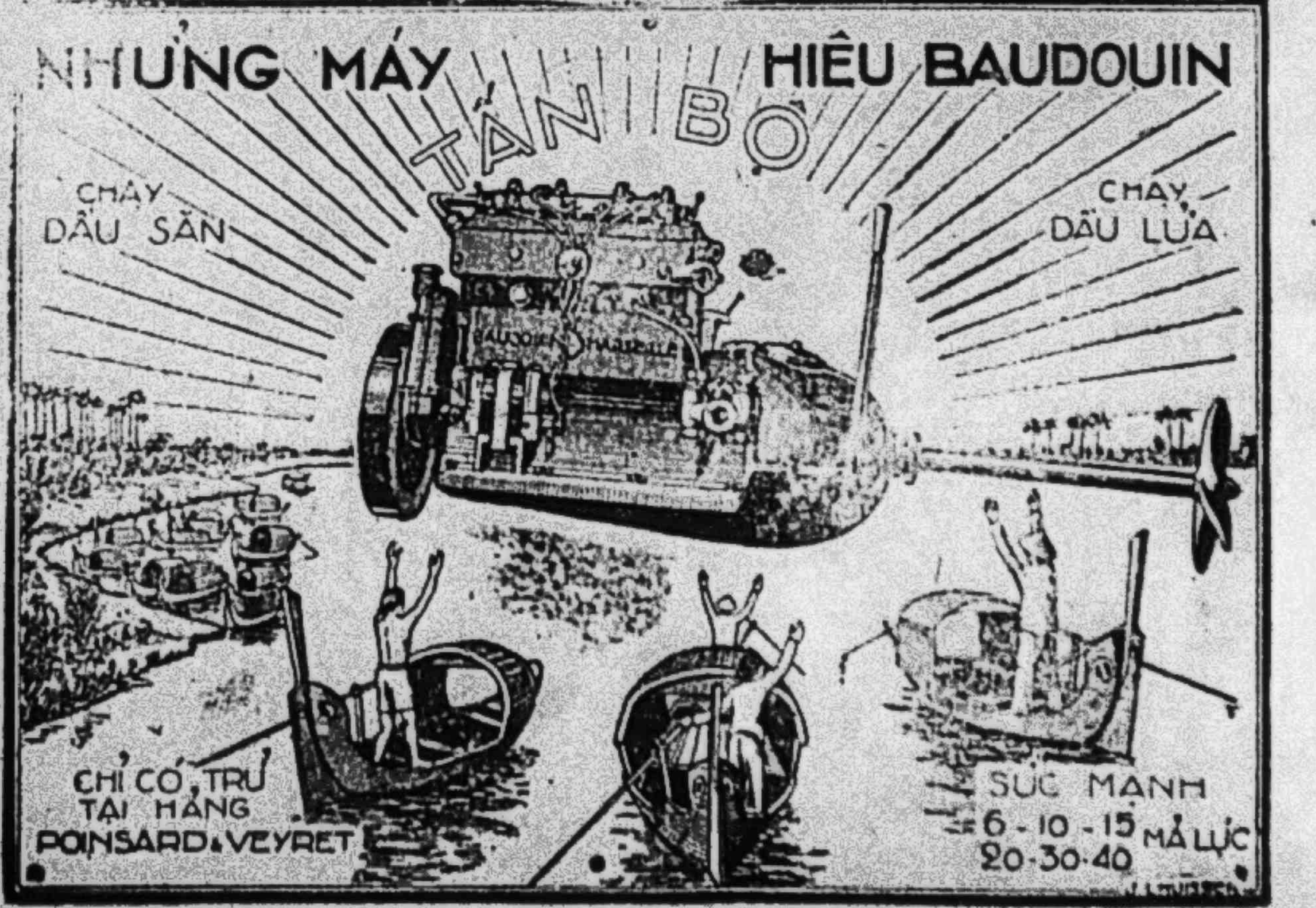

MỘT ĐỀU ĐÁNG GHI

Trời lúc nầy nóng nực, trong nhà nếu có ai nóng-lạnh hoặc trẻ nhỏ vang minh sốt nầy, hãy coi chừng trong minh nếu có ban, cua, trái-gió, trái [illegible], thì dùng thứ thuốc nước trị chứng ban của nhà thuốc THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG chế ra gọi là "VẠN-ỨNG LINH-NGHIỆM BAN DƯỢC-THỦY" mà cho uống thì thấy hiệu nghiệm tức thì.

Thuốc nầy chế rất kỹ-lưởng dầu không có ban uống cũng vô hại.

Pharmacie Sino-Annamite
THIÊN - HÒA - ĐƯỜNG
N·208, *Rue des Marins, Cholon*
Chủ-nhơn cẩn khải

Xin mời quí-vị

Xin mời quí vị hảy dùng thử hủ tiếu gà, cà phê, nem nướng, nem chiên bánh hỏi của hiệu:

Vị-Hương

ở đường d'Espagne số nhà 271

Quí vị dùng rồi chắc sao quí vị cũng về công- bàn là ngon hơn của khách trú. Vậy dám mong quí vị chiếu-cố cho, trước là dùng lấy món ngon, sau là giúp cho gái Việt-Nam đặng vửng bền trên đường thương mải. Bất lấy làm thâm cảm thạnh tình.

Buổi sáng bán từ 6 giờ tới 8 giờ
Buổi chiều từ 6 giờ tới 12 giờ khuya

Tiệm trồng răng Annam Hiệu

TẦN-PHÁT

dit

Hồng - hoàng - Lợi

Đường Georges Guynemer, N° 61
(Ngang hông nhà sanh y Chợ-cũ), Saigon

Kính cùng quí khách, tiệm tôi chuyên nghề trồng răng nguyên nam, răng trắng, răng đen thì thiệt tốt hoặc răng bư bịch vàng, việc làm rất kỹ lưởng chắc chắn.

Như quí khách muốn trồng hoặc bịch xin dời gót lại tiệm tôi [illegible] quí khách sẽ đặng vừa lòng.

Muốn bán ruộng

[illegible] trăm ngoài mẫu, một liền, ngàn mươi thước, xuống kinh quản [illegible] (kinh phủ dường) [illegible] bảy vô 7 ngàn thước tới [illegible] (dường tàu đi Cà-mau). Đã [illegible] điền có 30 năm, có kinh [illegible] ngan trong ruộng dũ.

Ai muốn mua xin tới xem thì rỏ, và thương nghị, nhà tôi ở ngan [illegible] ruộng nầy. hay là muốn cần dùng [illegible] ngàn mẫu cũng có từ liền với nhau.

Nguyễn-long-Vĩ
Phụng-Hiệp
(Cầnthơ)

Xin chư quí vị lưu ý

Máy để đi chụp hình dạo các miền lục tỉnh! Xin chư quí vị hãy lưu ý sau dịp rẻ quá, rẻ quá. Tại nhà hình Nadal có bán rẻ những thứ máy 13x18 và máy 18x24 rẻ quá, xin quí vị tới đó mà mua kẻo hết.

1 cái máy 13x18 mà chambre vuông và 3 cái chassis ống kiến amastigmat 4, và obturateur normal arrière 1 cái bao bằng vải để đựng máy và cẳng máy bằng cây giá bán 170$00

Còn máy 12x24 cũng vậy, giá bán 210$00

Xin chư quí vị do nơi nhà hình Nadal, môn bài 118, 120 đường Catinat [illegible] mua.

Thương-Mải Học-Đường

2,4,6, Rue d'Agot — Saigon

Dạy viết tắc, đánh máy chử, bút toán, chử Pháp, chử Anglais và các thứ chử khác.

Các lớp học có giáo-sư có bằng-cấp dạy mỗi ngày từ 8 giờ rưởi tới 11 giờ và từ 15 giờ tới 19 giờ rưởi.

TIỀN HỌC PHÍ PHẢI TRẢ TRƯỚC MỖI THÁNG.

Học-đường lại có nhận làm các công việc thuộc về bút-toán và đánh máy.

Cochinchine-Garage

N° 1, Rue de Verdun Saigon
Telephone N° 769

Hãng sửa xe hơi của Annam sửa đủ các hư máy, đóng thùng làm xe, máy mới, nệm, lắn sơn, lãnh tiện đủ các thứ máy theo kiểu mướn, làm đèn xe hơi (dynamo và bình accus).

Công việc làm mau lẹ và kỹ lưởng, giá ả tính rẻ hơn các nơi.

Quí ông ở Lục-châu có cần dùng việc chi về xe hơi xin viết hơ thương nghị, chủ nhơn sẵn lòng trả lời mau mắng.

Nay kính bạch

Bán nhựt trình cũ

Ai muốn mua nhựt trình, cũ hảy đến hỏi tại kho trữ giấy của báo Than-chung, góc đường d'Espagne và Filippini Saigon.

Hai sở cũng gần ga

Tôi muốn bán hai sở đất ở gần ga và sát bên đường, một sở gần bên ga *Xóm gà*, một sở ở gần ga *An-nhơn*, hai sở nầy cất nhà ở hoặc cất phố thì phương tiện lắm. Xin do nơi.

M. Bảy-Vạng
Thợ-bạc ở gần ga Xóm-Gà
Giađịnh

ĐÚNG BỰC KIM THỜI

Đả chụp hình bằng đèn điện mà cũng có nhà kiến chụp bằng sáng trời. Mới chấn chỉnh lại hoàn toàn hơn nét giá cả tình thường như mấy nơi khác mà chụp thì chụp 2 KIỂU cho quí khách để chọn lựa không tính tiền thêm. Có thợ đến nhà chụp hình quan hôn tan tế.

Rọi hình lớn giống và khéo vô song.

Photo Phan quang
Saigon
57, Rue Catinat.
Téléph: 505

A LA PENSÉE

50, đường Charner

Ở đây có bán các thứ vành bông để đi đám ma. Kiểu bông rất ngộ mà giá lại rất rẻ.

Hỏi tại nhà Mme JUD.

(Bán luôn vừa ngày vừa đêm).

AU CHIC LAGRANDIÈRE

121 Rue Lagrandière Saigon.

Giày thêu kiếm tiếng-cườm và đóng giày đủ kểu khéo

Giá rẻ..................

Chành lúa

Trần-thanh-Thụy

CAUNGAN TRAVINH

Chành to. Mua lúa giá mắc bằng người khác.

Vậy ai là người chủ điền An-nam cũng nên bán lúa cho ông Trần-thanh-Thụy trước là giúp cho ông được vửng bền. Sau là giữ cái tư lợi của minh.

Xin lưu ý !!! xin lưu ý !

Vụ đất An - thạnh - Nhì

Bổn-quán tiếp bài sau đây của một người đương bị lôi thôi về vụ đất An-thạnh nhì gởi tới. Vậy cứ nguyên-văn lục đăng, hoặc giả giấy tờ tài liệu cho người điều tra vụ đó. Còn như phải quấy thì tòa đả có người đứng tên dưới bài nầy phải chịu trách nhiệm.

B. B.

Có lẽ độc-giả chư tôn còn nhớ tên Mai-tấn-Kế, hội đồng địa hạt, là người lấn ranh giựt đất công điền của tôi đấu giá năm 1925 và 1926 tại làng An thạnh nhì. Việc nầy tôi dả dâng đơn kêu nài đến quan thống đốc Nam kỳ và quan chánh tòa Sóctrăng mà « Đông Pháp Thời Báo » ấn hành trong số 703 ngày 3 Avril 1928.

Từ đó Mai tấn Kế cố oán tôi.

Nay nhơn lúc Mai tấn Kế tranh giành đất với M. Cao đắt Lũy; con của Mai tấn Kế bị tá điền của Cao đắt Lũy đánh; nhơn dịp nầy Mai tấn Kế dâng đơn cáo gian cho tôi và anh tôi là Bùi hữu Thanh, lời lẽ trong đơn rất mơ hồ và không có bằng cớ chi hết.

Bởi vậy tôi dâng lá đơn thứ nhì cầu xin quan thống đốc Nam kỳ và quan chánh tòa Soctrang minh xữ.

Việc ruộng đất ở Nam kỳ ta là việc dề sanh lôi thôi, nếu người có của không biết giữ trước lo sau, thì công lao của minh, chưa chắc khỏi có người giành cướp. Vậy tôi xin thuật sơ vụ đất của tôi, đặng ai có ruộng, trông gương mà phòng bị:

Năm 1925, tôi đấu giá mướn hết đất công điền trong làng An thạnh nhì, tất cả là 242 mẫu. Khi đấu giá rồi bị Mai tấn Kế [illegible] Nguyễn văn Nghĩa bang biện, cả hai làm quan dương quyền trong làng sở tại, lấn ranh giựt đất công điền của tôi trong sở 90 mẫu địa bộ số 22 của tôi là một tên dân ở khác làng đến đấu giá mướn.

Tôi kêu nài đến quan chủ tỉnh là M. Esquivillon; quan chủ tỉnh phái quan kinh lý Phạm ngọc Thuận đến tại sở đất tôi bị giựt mà đo phân ranh, hồi ngày 7 Octobre 1926.

Ông Thuần đo rồi vẻ bản đồ, thì ra Mai tấn Kế lấn ranh cướp đất công điền của tôi kết 21 ha.98.60; Nguyễn văn Nghĩa cướp đất công điền của tôi hết 14 ha.91.39. Sau khi quan kinh lý Thuần phúc bẩm, quan chủ tỉnh có ra trát số 33 cho thầy cai Lâm-quan-Chiêu tổng Định-Phước, dạy Mai tấn Kế và Nguyễn văn Nghĩa phải trả đất cho tôi, theo họa đồ quan kinh lý chỉ; thầy cai ra trát lại chỗ làng An thạnh nhì, dạy cho làng đòi tôi, hội đồng Mai tấn Kế và ba biện Nguyễn văn Nghĩa, đến tại sở đất 90 mẫu được chỉ ranh họa của quan kinh lý Thuần dả đo, và dạy hai người phải trả đất lại cho tôi, thì ban biện Nghĩa không chịu trả, còn hội đồng Kế chịu trả, lúc ấy hương cả Trần bá Hiệp có lập vi bằng, có cai tuần Diệp văn Ngươn và phó hương quản Mai văn Thình đứng chứng, có cả hội đồng Kế và tôi ưng thuận ký tên tờ vi bằng.

Mai tấn Kế chịu trả đất lại, song không chịu trả huê lợi dả thâu rồi hai năm trong sở đất ấy. Bởi vậy tôi nạp đơn đến tòa Soctrăng kiện Mai-tấn-Kế và Nguyễn văn-Nghĩa về tội ỷ-quyền làm quan mà làm cướp giựt đất công điền sở tại, và kiện huê-lợi trong hai năm dả thâu của tôi. Tòa dả hỏi nhiều kỳ, hiện nay quan tòa cho hay, chờ ngày dọc án.

Sau khi Mai-tấn-Kế trả đất cho tôi rồi mướn lại 21 ha 99.60 giá lúa mướn 520 giá, tờ giao kèo đề ngày 13 Avril 192[illegible] song đến mùa lúa Mai-tấn-Kế cũng không chịu đong [illegible] ruộng cho tôi, hiện tôi dả giao tờ giấy cho quan trạng sư Đoàn Vinh kiện Mai tấn Kế. Thật tên Mai tấn Kế người ngang tàn không kể luật phép.

Đến nay nay đất công điền nầy M. Quách Sên đấu giá mướn, [illegible] cũng giao cho anh [illegible] là Bùi hữu Thanh và [illegible] coi góp lúa ruộng.

Hôm ngày [illegible]0 Janvier 1929 nầy, tôi và [illegible] tôi, đến mời làng An thạnh nhì là hương giáo Bùi tấn Trung là phái viên và xả trưởng Trần phát Đạt, đến tại sở đất 90 mẫu chỉ ranh và lập vi bằng ruộng y theo ranh hạn của phái viên chỉ.

Bẩm quan ông đốc và quan chánh tòa Soctrang tên Mai tấn Kỹ quyền làm quan, hà lạm cướp giựt đất công điền, tôi kiện, y muốn gở chơi lỗi tội, nên kiếm chuyện vu cáo cho tôi và anh tôi theo lá đơn của Mai tấn Kế hồi rằng anh em chúng tôi hương giáo Bùi tấn Trung xả trưởng Trần phát Đạt [illegible] năm chục dả [illegible] vinh giựt lúa của nó, [illegible] súng cây, mác thong, [illegible] hung dữ, sao Mai tấn Kế không thưa với quan trưởng tòa Kieu sẩn ở nơi ruộng đó, lập vi bằng rồi kiện anh em tôi? Đó là một điều dệt vô lý. Mai tấn Kế hồi rằng: tá điền của nó [illegible] với quan trưởng tòa kiều, đất ấy mướn với Mai tấn Kế có trên mười năm, thì thật rỏ ràng là Mai tấn Kế cướp giựt đất công điền đó dả hơn mười năm [illegible] Vì hiện thời quan chủ tỉnh Soctrang có đủ giấy tờ bằng dồ của sở đất công điền nầy trên 20 năm.

Ấy vụ đất của tôi dầu duới là [illegible] chứng là thế, mà còn bị kẻ dả tâm tranh giành vu thác, thì bức tức biết dường nào! Nhưng chắc rằng quan thống soái và quan chánh tòa Soctrang sẽ theo lẽ công bằng mà xữ đoán.

[illegible]-hữu-Giáp
[illegible]-hữu Cùlao tròn

J. Cairns

Adresse télégraphique " Douglas " Saigon.
N°. 36 Rue Lefèbvre Saigon. (sau Banque de l'Indochine.
N°. 215 Quai Mytho Cholon (Binhtây)

Bán góp

Thiện nghệ nghề máy xay gạo. Bán và ráp nhiều cái rồi đều vừa lòng quí khách.

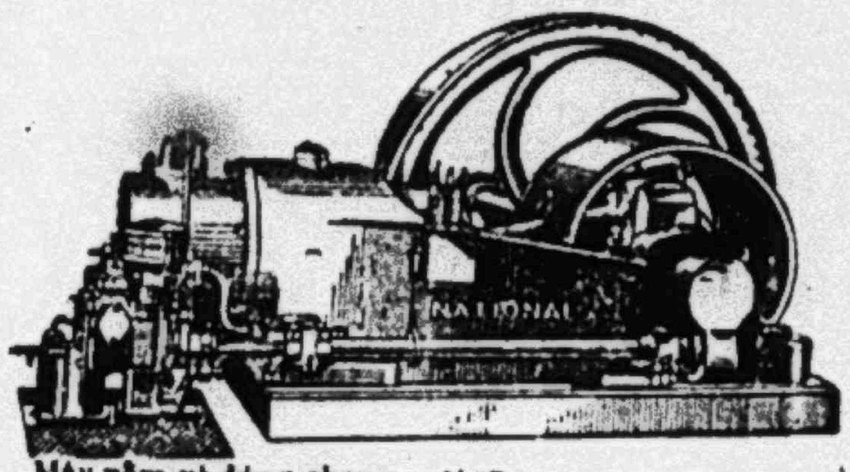

Máy nằm và đứng chạy nguội (Petter và National) chạy bằng dầu mazout (cặn) ít hao dầu mở, cũng có bán lò lửa chụm trấu (chaudières) máy hơi (Machine à vapeur.)
Có thứ từ 5 - 10 tấn gạo trắng, có cối gạo trắng, lức bàn sẵn (không nát gạo tấm ra phân biệt.
Có bán đồ phụ tùng tại Saigon.
Xin mời quí ông đến xem máy nằm National moteur Diésel horizontal)

Dĩa VICTOR mới!

Của cô
PHÙNG-HÀ
M. năm CHÂU
ĐỒNG-BÀO-NAM
Cô NĂM-NHỎ
M. hai THẮNG
và M. sáu ẤT

Là những Đào và Kép trứ danh ở Nam-kỳ hát vô dĩa lần thứ nhứt.

Đại-lý : INDOCHINE FILMS & CINÉMAS
106 Boulevard Charner :-: Saigon

Muốn giữ gìn con-mắt nên đến nhà

Bán kiến MY-KHOUAN

229-231, Rue des Marins — CHOLON

Ngang ga xe lửa giữa Chợlớn

Nói về [illegible] dùng tốt [illegible]

1· *Coi mắt phải đáng, 2· Dùng thứ thiệt tốt, 3· Mang vô che [illegible]*

Các nghị ! các nghị muong kiến muốn được như 3 điều ấy xin đến nhà bán kiến MY-KHOUAN Chợlớn sẽ được mãn ý vậy.

Phòng dưởng bịnh

Của Lương-Y L. VINCENS
234, đường Lagrandière Saigon.

— Những người đau đều được nghỉ tại nhà dưởng bịnh và có người trông coi hết cả các việc, như là cho thuốc, mỗ xẻ, đau răng và cả đến những việc sanh đẻ nữa.

Phòng khám bịnh
137 đường Pellerin Saigon, giây nói số 928

Coi bịnh (Buổi mai: Từ 10 giờ tới 12 giờ / Buổi tối: Từ 15 giờ tới 18 giờ)

Diệp may ít có

Ai biết chỉ dùm làm nghĩa,

Nhơn tôi mới mua được 2000 cuốn sách ở trường bổn quốc nửa mới nửa cũ hết thảy là 80 thứ, để cho học trò dùng đủ các lớp, giá bán rẻ hơn các tiệm sách 1 phần 3, nghĩa là ba phần bán có một phần tiền, còn ai mua về bán lại, tôi xin bán rẻ hơn nữa.

Lê-văn-[illegible]nh
No 142, Bd Albert 1er, No 142
Saigon Dakao

Demande d'emploi

Jeune homme, connaissant parfaitement la dactylographie, libre de 7 h à 10 h du soir cherche emploi — S'adresser au bureau du journal.

Saigon, le 9 Avril 1929

Kính cùng quí ông đặng rỏ? Tôi có 32 căn phố mới cất thiệt tốt tại đường Chaig neau sau chợ cũ, có đèn khí có nước có cầu tiêu máy, mỗi căn nhà đều có vách thờ ở giửa, tính giá thiệt rẻ dưới đất ba mươi lăm đồng (35$00), trên lầu ba chục đồng (30$00) và tôi mới mở thêm cái Annexe tại đường Farinole gần bên đường Lagrandière đặng cho quí khách nghỉ cho êm ái thanh tịnh, một căn phòng nguyên một cái nhà cầu tiêu nhà bếp nhà tắm.

Hoặc khi nào quí khách đi Saigon ở đường bịnh thời quí khách ở chỗ nầy chắc đặng tốt lắm. Giá tính rẻ, dưới đất mỗi, tháng chín chục đồng (90$00) trên lầu bảy chục đồng (70$00) dưới đất trên lầu cũng giống nhau cũng có đủ đồ, dưới đất ngày và đêm ba đồng rưởi (3$50) trên lầu ngày và đêm ba đồng (3$00)

Nguyễn-Phong-Cảnh
Propriétaire
Rue Sabourain N° 4 Saigon

QUỐC-TẾ

TIẾT-KIỆM HỘI

(VẠN QUỐC TRÍ SÚC HỘI)
Hội nặc danh Pháp để hiệp vốn

Tư bổn của hội
65.000 lượng (1/2 đong rồi)

2.000.000 quan phật lăng (1/4 đóng rồi
Tiền dự trử cuối năm 1928 là 28.740.185,97.

QUẢN LÝ CỎI ĐÔNG-PHÁP
25 đường Guynemer :: SAIGON
Téléphone 571

Hồi các vé tiết-kiệm lại

Xổ số lần thứ mười tám

Ngày 28 Mars 1929 série số 364 được ra

Hai vé Tiết-Kiệm số 364 và 2804 thuộc về série 364, được hồi lại theo như giá tư bổn minh đề, mỗi vé

MỘT NGÀN ĐỒNG

Hai vé ấy của ông René Fanoo Paris 2 rue Lalo

Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ hai 29 Avril 1929, 3 giờ chiều. Tại phòng làm việc của hội; 25 đường Guynemer, Saigon.

[illegible] muốn lấy vé Tiết-Kiệm của [illegible] tại mấy người Constiers [illegible] Agents của hội. hoặc đến [illegible] Quản-lý Đông-Pháp số [illegible] Guynemer, Saigon.

[illegible] cuốn số các nghĩa rành [illegible] cho người nào hỏi.

MỘT DỊP TỐT

Chúng tôi khuyên các quí khách hãy đến viếng ngay tiệm Đức-Thịnh 81 đường Catinat Saigon

Ở đó có một đôi ngà voi thiệt đẹp thiệt quí, ít khi được trông thấy.

Lại có cả các thứ ống điếu cổ, đồ dùng vào việc thuốc phiện, đồ gổ, đồ đồng và các thứ đồ sứ cổ.

Xin mời các quí khách đến coi, chắc sẽ được vừa ý lắm.

ĐỨC-THỊNH
81 Rue Catinat — Saigon

TRƯỜNG

NGUYỄN-VĂN-MÙI

10, Rue Martin des Pallières 10

Ngang ga Dakao Saigon

Dạy các khoa dạy rất chuyên môn, và tự quyết rằng những học sanh cần bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đặng rõ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó thì biết.

Chuyên dạy khoa

Bút toán Thương-mải. Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiểm cho tới tỏ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bửa từ 2 giờ đến 3 giờ rưởi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đánh những giấy tờ nhà buôn luật sư, nhà nước, ngân hàng, v. v

và ngân hàng (documents [illegible] claux). Haikhoa nầy dạy giùm.

Có đồng chỉ muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lảnh biên chép giấy tờ, đưa trọng bằng máy viết và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Lảnh làm sổ sách nhà buôn trong theo luật. Làm kế [illegible]

GHẾ XÍCH-ĐU

GHẾ KIỂU THONET

BÁN TẠI

THĂNG-LONG

20, Đường Sabourain

Saigon

Cám tạ y sanh

Nguyên tôi đau về kinh nguyệt không chừng thường ra huyết trắng và hơ một năm ngoái uống đủ thuốc cao đơn hoàng tàng các danh y tiền hết bịnh còn may đâu gặp ông thầy chín Trần kim-Hoàng làng Tân-thới-Trung quận Hóc Môn coi mạch cho uống thuốc đều kinh bổ phế không tốn bao nhiêu tiền mà mạnh khỏe. vậy xin tặng ít hàng chữ mà cảm tạ ơn thầy.

Phạm-thị-Hạnh
Govap

PHÁP HOA NGÂN-HÀNG

Banque Franco-Chinoise

— Hãng bạc công nghệ và Thương-Mãi.
Tư-bổn đóng đã hết .... 50.000.000 quan
Vốn của Banque Industrielle de Chine. .... 50.000.000 quan
số tiền dự trử .... 22.319.000 quan
chánh-chủ bàn trị sự : Ông Griolet, chánh-chủ bàn trị-sự của hãng bạc Paris và Hòa-lang. Ông quản-đốc của chánh-phủ Pháp : De Celles. Tổng quản-lý : ông Carrère.

Đã các chi cuộc ở Paris, Lyon-Marseille — Bắc-Kinh — Thượng-hải — Thiên-Tân — Hương-cảng — CÁC SỞ ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP.

Hải-phòng — Hanoi — Nam-vang — Vinh — Đà-nẳng — Qui-nhơn — LẠI CÓ SỞ LÀM VIỆC Ở HUẾ và Thạnh-Hóa.

Ở Saigon số chín mé sông Belgique góc Đường Guynemer.

Làm đủ các công cuộc thuộc về Ngân-hàng.

Gởi tiền theo kiểu « thâu xuất tự tiện Compt-courant » mỗi năm lời 3 phân. Gởi bạc Đông-Pháp. Gởi theo tiền Langsa, lời 2 phân rưỡi.

Gởi tiền theo tiền cần-kiệm, xin do hãng bạc sẽ định tiền lời tiền.

Gởi tiền về tây ra phải có kỳ-khắc, xin hỏi hãng bạc thì biết.

Chịu lảnh đòi tiền về chuyện giấy tờ buôn bán lại có nhận lảnh bảo « traite, » giấy mua mandat giấy phép gởi tiền các nơi đô thị khác vân vân.

Hãng bạc Pháp-Hoa lại có cho mướn tủ sắc thứ thiệt tốt, thiệt chắc chắn

CHUYỆN VUI

CHO MAY ĐỨA NHỎ

1. — ANH MAY ĐƯỢC VÀNG VÀ BỌN ĂN CƯỚP.
2. — TRUYỆN CHÀNG NGUYỄN-PHIẾU-LƯU
3. — TẤM DA TRÂU.

Bán tại nhà in C. ARDIN, đường Catinat, giá 0$20

[illegible] thuốc lậu

X[illegible] hiệu thuốc Annam [illegible] Liên có nhiều thu[illegible] người lớn trẻ [illegible] hay nhứt là [illegible] thiên hạ [illegible] đã tặng cho [illegible] vua thuốc lậu. [illegible] binh bao [illegible] mạnh đức [illegible] mẻ như [illegible] tại 30 rue [illegible] viết [illegible] cho [illegible] thành-

[illegible] (poste)
[illegible] gởi 2

Tín-đức Thư-xã

Imprimerie - Librairie - Papeterie
37, Rue Sabourain, Saigon

Sách mới xuất-bản

Chào-xuân Kỷ-tỵ do *Tân thanh hiên-tòng-thơ* xuất-bản : có đủ lối văn, vận - văn và văn xuôi trong có nhiều bài khuyến-khích nhơn tâm, như : Xôi bầu nhiệt huyết tươi cây cỏ, Tan khi cương quyền sạch núi sông : giá 0$[illegible] *Trưng-thuyết-Thơ của ai ?* 1 một pho Việt-Nam Nghĩa hiệp Ái quốc phiêu- lưu tiểu - thuyết tác - giả *Mademoiselle Chí-Linh*, giá : 0$[illegible] *Gia-đình Ngộ-biến* tác-giả : *Nghiêu-Sinh*, giá 0$60. *Nhơn-tình Ấm-lạnh* là một bộ tiểu-thuyết rất có giá-trị của ông *Hồ-biểu-Chánh*, nam nữ đều nên đọc, đọc rồi sẽ biết cái tài mô-tả thế-thái nhơn tình của ông, trọn bộ 8 cuốn, giá : 2$40. Xin miễn gởi lãnh hóa giao ngân. Còn nhiều sách khác kể không xiết.

Thuốc ho sây vùng

Thuốc này trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho tổn, ho sút huyết bất hạng lâu mau. Hễ uống thuốc này vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bổn đường chẳng nệ tổn công, về tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc để hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói......0$10

Thần hiệu Phát Lảnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn này chuyên trị bản đảm tà nhiệt bốn mùa cảm mạo; khi nóng khi lạnh, đầu nhứt, các chứng trúng cảm, uống thuốc này thì tức kiến hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.....0$10

Mandat đồ gởi cho Huynh-Thanh chủ tiệm VẠN-AN-ĐƯỜNG

N° 38 Rue de Douaumont - Saigon

PHẠM-HẠ-HUYỀN

Transitaire

Bảo lảnh - vận-tải, làm thuế douane các hàng-hóa xuất-cảng nhập-cảng và gởi lảnh đồ bagages.

Có tiệm bán sỉ : giấy giép, vải mùng, hàng bắc, tạp-hóa pháo « Việtnam ». Trà bông.

Ở xa xin gởi thơ thương-nghị.

36 rue Sabourain Saigon. *Téléphone : 231*

Hiệu : VẠN-HÒA

Ai muốn dùng vải [illegible] đồ tốt mà [illegible] thì nên [illegible] rách

CHOLON
[illegible] GIÂY thép nói 102

CÓ CHƯNG BÀY CÁI NHÀN [illegible]

VẠN-HÒA CHỦ NHƠN [illegible]

Nhà may gạo

hiệu Nguyễn Thạnh-Chánh
tại Travinh

Mua lúa rất dặng giá hơn mấy chành lúa khác, mấy ông điền chủ kia nào muốn bán lúa mà khỏi sợ làm giá thì xin đến ngay nhà máy của bổn hiệu mà thương lượng giá cả, mấy ông mất việc đến chẳng dặng, viết thơ thì bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức. Trong thơ xin nói lúa tại dâu dặng bổn hiệu tính sở phí tùy theo xa gần và đường nước sâu cạn mà định giá chắc chắn cho mấy ông. Bổn hiệu nguyện sẽ giữ sự thật thà mà đối đải với mấy ông, và làm cho mấy ông vui lòng luôn luôn.

Xin hãy lưu ý !

Chủ nhà máy:
Tran-Thanh-Thủy

SÁCH MỚI

1° Gương Ái Quốc : 0$25.
2° Gương Cách Mạng : 0$45 .

Ở xa muốn mua lẻ xin gởi thơ cho ông *Nguyễn-tính-Yên*, Duy-Tân Thư-Xã, số nhà 43 đường d'Ariès Saigon.

Muốn mua cả hai quyển thì xin gởi 0$90 có tính luôn tiền gởi. Muốn mua một quyển Gương Ái Quốc thì gởi 0$40 có ; muốn mua một quyển Gương Cách Mạng thì gởi 0$60 có.

Lệ-Công-Hòa

công ty

62 Bd. Tổng-đốc-Phương Cholon
Téléphone N° 425.

Là công-ty của các người thợ bạc Việt-Nam lập ra ; bán đủ môn đồ nữ trang theo kim-thời của các người thợ bạc anh tài, xảo thủ chế ra rất đẹp mắt. Công-ty có đủ đồ tạp-hóa (articles de bazar) và giày dép Bắc-kỳ và lại còn thêm những đồ gia-bát sưu, xem qua rất hạp cho quí-vị nào thích đồ cổ-tích.

Bổn Công-ty còn mở rộng phần hùn ; quí vị hãy nghĩ rằng bốn vốn to chừng nào thì lợi to chừng nấy.

Vậy xin ai là thợ bạc Annam, ai là đồng-bào hảo tâm, xin lưu ý.

LỆ-CÔNG-HÒA
công-ty cẩn cáo

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ NGHỆ BẮC

ĐỨC-LỢI

105 109 Rue d'espagne -:- Saigon
(Kế dinh quan Xã-tây)

Bổn tiệm mong ơn quí vị chiếu cố [illegible] thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵn 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam canh cải rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiếu, tranh liễn, bình phuông cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỏ.

Đồ thau : Lư, chơn đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim thời, bình bông và các món bằng đồng đen khảm tam khí chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thêu màu, tranh, áo gối, nấp bàn, v. v...

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong tấm lòng hạ cố của quí khách mà cho thương nghiệp [illegible] lấy làm cảm ơn quí khách lắm lắm.

Chủ nhơn kính cáo.

PHÙNG-VĂN-LÂM

105-109 Rue d'Espagne -:- Saigon

AU REGRET

76, Boulevard Bonnard

TRÀNG HOA TANG
(couronnes)
bằng cườm và bằng sành [illegible]

Giá riêng cho các hội Lương hữu và cho các người mua đi bán lại.

Ai muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille.

GIÁ BÁO
Thần-Chung

Một năm.	12$00
Nửa năm	7$00
3 tháng.	4$00

Mandats xin nhớ đề cho
M. Nguyễn-văn-Bá
Quản-lý báo Thần-Chung.

Tiệm bánh tây.

NGUYỄN - VAN - ĐẮC

19, Avenue Jaccaréo Cholon và 31- 33, rue Sabourain

Bấy lâu nay dặng quí khách hoan nghinh ấy là lòng thành thật của Bổn hiệu mà cũng nhờ quí khách giúp cho nhà Nam nên tôi dặng vững bề phát đạt

Nay Bổn hiệu lập thêm trong *Cholon đường Avenue Jaccaréo số 19 hiệu là :*

Pâtisserie et Salon de thé Nguyễn-văn-Đắc bán các thứ bánh tây và bombe glacée các đồ giải lao, đồ điểm tâm, ít món đồ mặn tây hoặc là Annam và bao lãnh các tiệc [illegible] Lâm các thứ bánh cho đám tiệc có bông chữ điều làm được. Xin quí khách tới mua ít nhiều cũng là ơn lắm lắm.

Chủ nhơn kính thỉnh

Rò-ung

hắn-tiêu khái
Cứu-tử hồn-sanh.

Nguyễn tôi là Trịnh-thành-Quan, đã làm bịnh ho trên ấy năm trường, uống đủ các thuốc mà không thấy hết. Là vì bịnh ho cuối rất hiểm nguy, ai trông vào cũng đám chắc rằng Kiếp xuân sanh [illegible] tôi không được [illegible] như vậy.

Thời may, hoà thiện bất-phụ nên khiến cho tờ báo Công luận, thấy bài của *Nguyễn-xuân-Đài* để tặng khen *Triệu lánh-Du* ở đường Jaccaréo số 32 Cholon : ông chữa bịnh rất ; nên tôi lập tức đến tại nhà ông mà cầu cứu ; thiệt rõ ràng không sai.

Tôi uống thuốc ông được năm ngày thì tôi nghe trong mình khoẻ khoắn mà bớt hồi uống được vài ngày sau, thì [illegible] của tôi đã hết đức, mà càng thêm sức mạnh hơn khi trước.

Nên tôi để ít lời lên báo trương cảm ơn ông Triệu-lánh-Du và khen ông là tay danh y thế.

Như ai có bịnh như tôi trên đây, xin đến ông cầu cứu, thì thấy thần hiệu y lời.

Trịnh-thành-Quan ở Nam-Xương Rue Chợquán

Chợlớn

BUGATTI

Những kiểu xe Du-lịch

Những kiểu xe Sport

Garage JEAN COMTE

34 Boulevard Norodom

SAIGON

Thuốc Gia Truyền

Thuốc ĐAU-LẬU và GIANG-MAI (TIM-LA) thiệt hay, bất kỳ bệnh nặng hay nhẹ uống thuốc này đều nết và không hại đường sanh dục, không một nhọc chi hết. Cách dùng thiệt rẻ và không mất công gì hết.

Thuốc Lậu giá.. 0$70 một ve bệnh nhẹ uống 6 ve, nặng 10 ve. Lậu kinh thiệt nặng 15 ve thì hết

Thuốc GIANG-MAI (tim la) giá. . . . . 1$50 một ve

Ai mắc bệnh kể trên đây, xin mau viết thơ tôi sẽ gởi đi ngay theo cách lãnh hóa giao ngân.

Nếu ở xa không có nhà thơ thì mua có gắn thơ gởi trả tiền trước cũng dặng và phải thêm tiền gởi riêng.

Có toa dạy cách dùng thuốc rất cẩn thận.

Trữ bán tại tiệm.
M. LÊ-TIẾN-CHỨC
59 Rue Catinat — Saigon

N° 88 TIỂU-THUYẾT

NẶNG-VÌ-TÌNH

(Dịch tiểu-thuyết tây)
Người dịch : **VO-DANH-THI**

XXIV
(Tiếp theo)

— Thôi bây giờ em muốn hai đứa ta cùng đi hay không, cùng bỏ quách xứ Ba-lê này mà đi hay không ?

Không, không ; Thu-Cúc trả lời một cách sợ hải, nếu cặp nhau đi thì chúng ta sẽ khốn nạn lắm, nay em thiệt không thể giúp vào sự vui sướng cho anh được nữa, song hễ ngày nào em còn một chút thơi thoi thóp trong cổ, thì anh muốn gì em cũng sẵn lòng chiều anh hết thảy. Ban đêm cũng như ban ngày, bất kỳ giờ nào, hễ anh muốn gặp em thì anh cứ việc tới, em sẽ tiếp anh luôn luôn ; nhưng mà em không muốn kết chặt cái tương lai của đôi ta lại một, vì chẳng những anh sẽ phải khốn khổ vô cùng mà anh lại làm cho khốn khổ lây tới em nữa.

Bây giờ đây, em tuy thế này, nhưng mà hương cũng chưa đến nỗi đã phai, phấn cũng chưa đến nỗi đã lợt, vậy thì trước cái lúc tàn-thời của em, anh nên lợi-dụng được chừng nào thì lợi-dụng lấy, chớ đừng có bắt buộc em sự gì khác nữa.

Khi Thu-Cúc đã đứng dậy đi rồi, một mình tôi trong phòng thê-lương lịch-mịch, đoạn trường lúc ấy nghỉ mà buồn tênh ! cô ta đi đã hai giờ đồng hồ rồi, mà tôi vẫn còn ngồi yên trên giường như bức tượng gỗ, nhìn hết cái lằn gối, rồi lại nhìn đến cái dấu nệm chỗ cô ta nằm. Hồn bướm mơ-màng, ruột tằm tơ thắt, nghĩ bao nhiêu lại đau lòng bấy nhiêu !

Mãi đến năm giờ chiều, chẳng biết làm chi, tôi bèn dời bước đến đường An-tinh.

Nga-Nương ra mở ngỏ cho tôi. Vừa thấy tôi nó nói hơi luôn-cuốn rằng :

Thưa ông cô tôi không thể tiếp ông được.

— Sao vậy.

— Thưa bởi có bà tước N... ở trong và ông ấy dặn đừng để ai vô hết.

— Ở phải, tôi bập bẹ, vậy mà qua quên lửng.

Tôi lủi thủi trở [illegible] nhà, không khác nào như [illegible] người say rượu, máu ghen [illegible] sục trong biển lòng, làm cho [illegible] như dại như ngây, như [illegible] như dảo, xuôi nên tôi [illegible] làm cái chuyện rất dặng [illegible] bỉ ở sau này. Bây giờ [illegible] nói thêm trong bụng [illegible] rõ thiệt là cái con đĩ [illegible] nó khinh mình, chắc rằng [illegible] khi kề vai, chung [illegible] chung gối với cái thằng cha [illegible] trước kia, con ấy nó cũng lại [illegible] bao nhiêu những lời đã dối [illegible] nó đã nói với mình trong [illegible] trước đó [illegible] nghĩ vậy tôi liền [illegible] một cái giấy năm trăm quan, và viết mấy chữ như sau [illegible] rồi khiến [illegible] cầm ngay đến cho Thu-Cúc.

« *Sớm nay cô [illegible] về quá, « nên tôi quên chiền cho cô.*

« *Đây, tôi gởi [illegible] đền [illegible] trả cái khoản đem qua cho cô đó.* »

Khi thơ và tiền [illegible] đi rồi thì tôi liền hối-hận ngay, không thể ngồi ở nhà được.

Tôi bèn tới nhà Diệu-linh, thấy cô ta đương thử áo. Khi thợ may đã đi rồi, Diệu-linh bèn ca những bài ca đầy những dọng dâm ô có ý muốn để tôi nghe cho tiêu khiển.

Theo tôi thì tôi cho Diệu linh thiệt là cái kiểu mẫu của hạng đàn bà ăn chơi mà không biết mắc cở, lại không tâm huyết và trí não gì cả ; nhưng tôi tuy tôi nói vậy, chớ biết đâu lại chẳng có kẻ cũng mê si với cô ta như là tôi mê si Thu cúc vậy.

Diệu-Linh hỏi tôi xin tiền, tôi đưa tiền cho cô ta, rồi tôi nói tôi đi về, cô ta cũng chẳng hề cầm lại lấy một tiếng.

Tôi chờ mãi mà không thấy Thu-cúc trả lời.

Không cần phải nói ra, tưởng anh cũng đoán được sự bối rối trong tâm trí tôi suốt ngày hôm sau.

Khi sáu giờ rưỡi có một người đàn ông cầm đến cho tôi một phong thơ, trong có cái thơ của tôi và tấm giấy năm trăm quan chớ không có chi nữa hết.

— Ai biểu anh đưa phong thơ này cho tôi ? tôi hỏi người ấy.

— Thưa của một cô nào đó tôi không biết tên, nhưng thấy cùng đi với một đứa tớ gái. Cô mướn tôi và dặn tôi vào lối giờ này đem thơ đến đây.

Tôi lật-đật tới nhà Thu-Cúc.

Tới mới hỏi tên gác ngỏ thì té ra cô ta đã đáp tàu đi qua nước Ăn-lê khi sáu giờ sáng.

Nỗi niềm lúc ấy cùng ai tỏ,
Cây cỏ trơ trơ vẫn một màu!

Thôi ! thế là hết ! Bây giờ tôi còn ở lại Ba-lê mà làm gì ? ghen ai nữa mà thương ai nữa ! một cơn gió g[illegible] tố về tình cảm đã làm cho chiết-liệt cả người, một mình không còn một chút sức. Vừa lúc đó có một người bạn tới sắp đi du lịch bên Đông-phương ; tôi định về ngỏ lời với ba tôi xin đi theo anh ta ; bất đắc dĩ ba tôi cũng chiều lòng và cho tôi một món tiền hành phí. Cách đó chừng chín mươi hôm, thì tôi bước xuống tàu ở bến Mã-trại.

Đi đến Á-lịch, tình cờ gặp một người tùng sự ở sứ-phủ, là người mà trước kia tôi đã từng thấy mặt một vài lần ở nhà Thu Cúc. Nghe người ấy nói chuyện tôi mới hay rằng Thu Cúc đương bịnh nặng. Than ôi ! Câu chuyện ấy như cắt đứt hết bao nhiêu sợi tơ lòng của người nghe !

Tôi liền viết thơ thăm. Đến sau tôi nhận được bức thơ trả lời của cô ta mà tôi đã đưa cho anh xem đó.

Khi nhận được thơ ấy, thì tôi liền thu xếp về ngay. Rồi đó xảy ra những chuyện chi thì anh đã rõ. Song nay anh còn cần phải đọc tiếp tập nhựt-ký mà Thuy-lương đã trao lại cho tôi thì mới hiểu được tới câu chuyện mà tôi đã đóng dài thuật lại với anh đó.

(Còn nữa)

23 Đường Filippini.

BÒN BON HIỆU «PARE'S» — LA HAYE

Thơm - tho ngon lắm.
Nhỏ cũng thích mà già cũng ưa.

Hãng Louis OGLIASTRO & Cie,
Làm Đại-Lý bán trong Đông-Pháp.

(7)

NGHIỆT PHỤ

Dịch-giả : **LƯƠNG-HỒNG**

Ghê cho cái sóng khuynh thành,
Làm cho đồ quán siêu đình như chơi!

— Nghi ngại thế nào, ông nói rỏ nghe thử.

— Thưa cái người đàn bà mà đi tới đâu thì chết người, hai của tôi cô ấy, tôi dám thề rằng không phải lần nầy là lần đầu mình mới gặp nó đâu. Cái thủ đoạn của nó bao giờ cũng vẫn thế, nó lựa một người có thể đem những sự bí mật trong nước mà tỏ ra cho nó, nó hết sức mê hoặc người đó chừng nào người đó phản rồi nó mới chịu thôi.

Rồi đó thì nó liền coi người kia như đồ bỏ mà hễ có điều gì trở ngại cho nó là nó làm cho chết ngay. Lấy những sự thành công của nó từ trước tới giờ mà xét thì biết rằng nó thiệt là ghê gớm lắm. Nói tới cái tài làm mê hoặc người ta thì thiệt nó là đại tài. Tôi chắc không có người nào là thoát khỏi những lời oanh giọng én của nó. Nó đạt được tâm lý của người rồi nó lại khéo lựa cách quyến rũ người ta làm cho người ta mê mẩn về lời tình tự của nó, về chuyện ái ân của nó, nên tôi chắc rằng dầu ai bền gan, vững lòng đến đâu cũng đến phải xiêu lòng với nó.

Ngài hẳn cũng nhớ chuyện quan tư Cô-minh tự tử mà không ai biết vì cớ gì đó chớ! cũng có nó đó, cũng có con đàn bà đó đó. Cô-minh cũng có chết mê, chết mệt vì nó, rồi để cho việc dự bị quân đội của mình lọt ra ngoài. Trước khi ông ta tự tử có trối rằng: những giấy tờ về việc đó bị mất trộm ở nhà ông ta trong khi ông ta ở nhà người đàn bà rọ. Ông ta nhận lỗi rằng đã đem giấy ở đó về nhà để làm song lỗi hơn hết là ông ta lại để cho họ biết rằng những giấy tờ đó có ở nhà ông ta.... Nhưng tội nghiệp thế, ông ta tin ở con đàn bà đó lắm..... ông ta làm lở chuyện ra rồi, nên dùng phát súng sáu mà tự xử một cách trong sạch.

— Mà con đàn bà đó tên chi?

— Thưa, tên là Vệ-Lang. Mỗi khi nó tới thăm Cô-Minh đều giữ gìn rất là cẩn thận, nó nói rằng sợ nhà nó giữ.... Vậy mà cũng có người mật thám riêng của mình biết được tông tích nó. Nhưng sáu tháng sau thì người đó gặp [illegible] mà chết.

— Chi....

— Nầy [illegible] quan hạ Phụng tiên là người [illegible] nhắn đẹp trai mà hết thảy [illegible] mình đều yêu chuộng lo, [illegible] bị mê theo một người [illegible] ba mà đem cách viết thơ bí mật để lâu ra. Sau nầy may [illegible] biết tội mình mà thú thật [illegible] mới tránh khỏi hại. Phụng-Tiên liền bị đòi qua Bắc-kỳ, [illegible] tại Bắc-ninh tưởng cũng đủ đền tội mình được rồi...

— Mà còn là một con đàn bà đó phải không ?

— Thưa [illegible], ý kiến của mọi người đều như vậy. Con Vệ-Lang của Cô-minh cũng tức là con đàn bà của Phụng-Tiên... Lại còn con Điệp-Sơn ở trong vụ mất khinh khí cầu nữa ..... cũng vẫn là một nó, một con nghiệt phụ [illegible] một cái thủ đoạn đó: nó mê hoặc người ta làm hại người [illegible] đi tới đâu là đeo tai deo [illegible] tới đó.

— Nó làm [illegible] sự ác nghiệt ấy đã bao lâu mình có thể biết được không [illegible]

— Thưa ít gì cũng có mười năm, mà nó thay hình đổi dạng rất khéo, mình không thế nào mà bắt nó được, chỉ thấy việc xảy ra là biết rằng tự nó mà thôi.

— Vậy thì nó dữ quá đi! mình quyết phải bắt cho được nó mới được!

— Thưa có dễ gì đâu! Rồi việc nó rồi là nó dông biến mất. Nó tỷ như con lươn nằm ẩn dưới đống bùn mà chờ cho qua khỏi cơn nước xao sống dựa vậy. Nó sắp đặt rất khéo nó đi rồi là không còn dấu tích gì nữa, cái thủ đoạn của nó vẫn là như vậy. Đó rồi ngài coi: trong vụ mới nầy đây rồi mình cũng đến chịu. Mình tìm kiếm ít lâu rồi cũng chẳng thấy gì ráo, thủ phạm tòng phạm gì cũng biến hết. Dần dần sự tìm kiếm lơi là rồi mình cũng đến bỏ đó mà lo qua chuyện khác. Thường thì vẫn như vậy nhưng....

— Nhưng làm sao? ông còn hy vọng chăng?

— Nhưng lần nầy có lẻ mình sẽ nhờ ở cái thằng cụt tay kia mà kiếm ra manh mối Chạ? thưa ngài hễ mình nắm được một đầu giây là tôi dám chắc thế nào cũng kiếm ra..... Không được gì chớ cũng trả thù cho những bạn của mình đã vì con nghiệt-phụ đó mà bị hại......

— Thế còn đề phòng cho những sự như thế nầy đừng xảy ra nữa thì ông mới tính sao? Ông bẩn cũng biết rằng những chuyện kín của mình mà ngoại quốc họ đều biết rỏ như là những chuyện đem ra bàn giữa công chúng vậy, ông bẩn cũng biết rằng như vậy là quá lắm chớ?

— Phải, nhưng thưa ngài nếu ngoại quốc họ biết được chuyện kín của mình thì ngay mình đây cũng biết những chuyện kín của họ vậy. Như năm 1812 nước Nga dò biết được tình hình quân đội của vua Nả-phá-luân thì người mình ở bên Nga cũng họa bản đồ Nga mà gởi về cho mình vậy. Đó là kể chuyện củng như nếu kể chuyện mới thì cũng chẳng hiếm gì. Mà thôi, nói cho thiệt ra thì những việc kín của mình có kín gì đâu..... Mà nếu trong việc chiến tranh lại chỉ cố ở sự bí mật trong việc bành binh thì......

— Chỉ có đem mà giết chết tại nhà báo đi thì mới yên thôi.

— Vậy sao được? nhưng trong chuyện nầy đây mình cần phải làm cho tới nơi mới được......

— Cái đó bây giờ thuộc về tòa án rồi mà.

(còn nữa)

TẠI HẢNG
ĐẠI-ÍCH
29, đường Tổng-đốc-Phương.
Cholon
—:—
Đèn Condé sáng 120 bougies thắp bằng dầu sáng. Gởi theo cách lãnh hóa giao ngân, tiền phí tổn về phần bổn hiệu chịu.

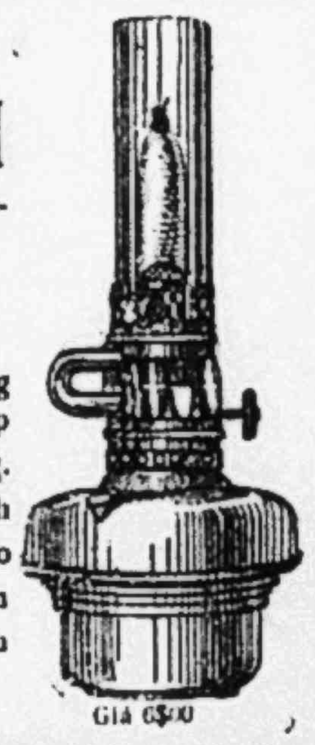

Giá 7$10. Giá 6$00

Các ông chủ xe hơi nên chú ý
CARROSSERIE PEINTURE
Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiệp-Thạnh là có phòng kiến rộng, sơn xe hơi thiệt tốt và mau, sửa đủ các thứ máy xe hơi rất cẩn thận, đông thùng xe rất mau, kiểu rất đẹp.
May muôi xe và áo nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiệt ngộ. Sáng đưa làm chiều lấy xe, không mất công chờ đợi. Charger bình accus, bảo lãnh đủ ampère, dùng được lâu.
Các quí khách ở Lục-châu muốn hỏi công chuyện về xe hơi xin viết thơ thương nghị, bổn hiệu sẽ trả lời liền.
Nam-hiệp-Thạnh
Bùi khải, Directeur
168.Bd. Galliéni—SAIGON
Đường xe điển khi Cholon

TAM THÁNH DƯỢC
Trừ-ê, bổ-huyết, giải-lao.
Hiệu TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG HOCMON
Tiếp phò-nguy tam-thánh-dược.
1º **Thần hiệu tê-bại hoàn.** Kính cáo đồng-bào ai mắc bịnh tê-bại nhức [illegible] cách thế nào mau mau gởi thơ đến bổn-hiệu TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG Hocmôn kiếp lấy thuốc trừ tê mà uống thì ắc được mạnh giỏi giá mỗi hộp 1$20. Vì như có kẻ nghèo nàn không tiền mà vươn lấy [illegible] tê, lập tức viết thơ đến bổn hiệu vui lòng gởi thuốc cho khỏ.
Nguyên đất-thực-ngôn ».
2º **Sĩ lao [illegible] tận hoàn,** là thứ bổ tinh thần cho quí ông quí thầy, quí học [illegible] phổi trừ ho hoặc làm việc mệt mỏi, hoặc đ [illegible] linh bổ lao [illegible] trí, giá mỗi hộp 1$00
3º **Điều [illegible] bạch đới hoàn** [illegible] trừ xây xẩm, hết xót ruột hết đau bụng hết nhức [illegible] đặng tư nhuận da thứa rất hay mỗi hộp 1$00
Cách gởi mua thuốc, thơ, hoặc Mandat thì đề
M. TRƯƠNG-MINH-Y *Directeur TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG*
N° [illegible] Rue de la Gare Hocmôn
Qui ngài có mua ba thứ thuốc trên đây, xin nhớ mua mandat gởi trước, tiền gởi về cho bổn hiệu. *Muốn đến hiệu, hiệu đo ngay bến xe lửa đậu.*
Thánh dược nước nhà, đồng bào hữu ý cố?

Sữa hiệu con chim NESTLÉ
là tốt hơn hết trong thế giới.

NOUVEAUTÉS — SPORTS
NGUYỄN - THẨM
54 Rue Viénot 54
SAIGON

BANH TRÒN
(FOOTBALL)
Ballons các hiệu :
- «GOALKEEPER» 18 miếng. 16$00 (cuir chromé trắng)
- «TUNMER ATA» 12 miếng..16.00
- «WILLIAMS» 12 miếng....16.00
- «MANGER SPALDING» 14...15.00
- «AUDACIEUX» 12 miếng ...12.00 (cuir chromé vàng)
- «SELECT» 14 miếng 12.00
- «PIRATE» 12. .... 9.00
- «CRISTOR» khâu kiểu mới. Breveté indéformable. 12 miếng 14.00

ĐÁNH VỢT
(TENNIS)
Raquette các hiệu :
- «SPALDING THE KRO BAT».. 3$00
- «SPALDING GOLD MEDAL» 24.00
- «SPALDING AZURA» 23.00
(Mấy thứ raquette này có để s từ bên Pháp qua bằng thứ giấy «AQUATITE» riêng, có bảo kiết trong 60 ngày không đứt, nếu đứt thì sẽ cordé lại không tiền).
- «TUNMER SCIENTIFIC».... 28.50
- «TUNMER MATCH SUPER» 13.00
- «WINDSOR»..........12.00
- «MIRA»..............11.00

Xin mời qui hội thể thao hãy tới chọn lựa ; ở Lục-Tỉnh sẽ gởi theo sách Contre-remboursement. Qui hội nào có lòng chiếu cố muốn mua luôn nơi bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ xin để một chút tiền remise riêng.

Chết mà chưa chôn.
Sư nầy cứu sống
Sư NGUYỄN TRỌNG-ĐẠM
tại Giadinh
Ở giáp phố lầu bằng cặng bên chợ Bà-chiểu
Cứu bịnh ghiền á-phiện hay lắm. Ai có anh em bà con nghiện hãy mách bảo cho mấy ông tiểm đến SƯ mà thương nghị. Viết thơ hỏi thăm thì gởi theo 1 con cò 5 xu và đề :
Mr. NGUYỄN-TRỌNG-ĐAM
à Giadinh

nhà in BAO-TON

PO 201
MAY HAT BONGHIỆU *Pathé*

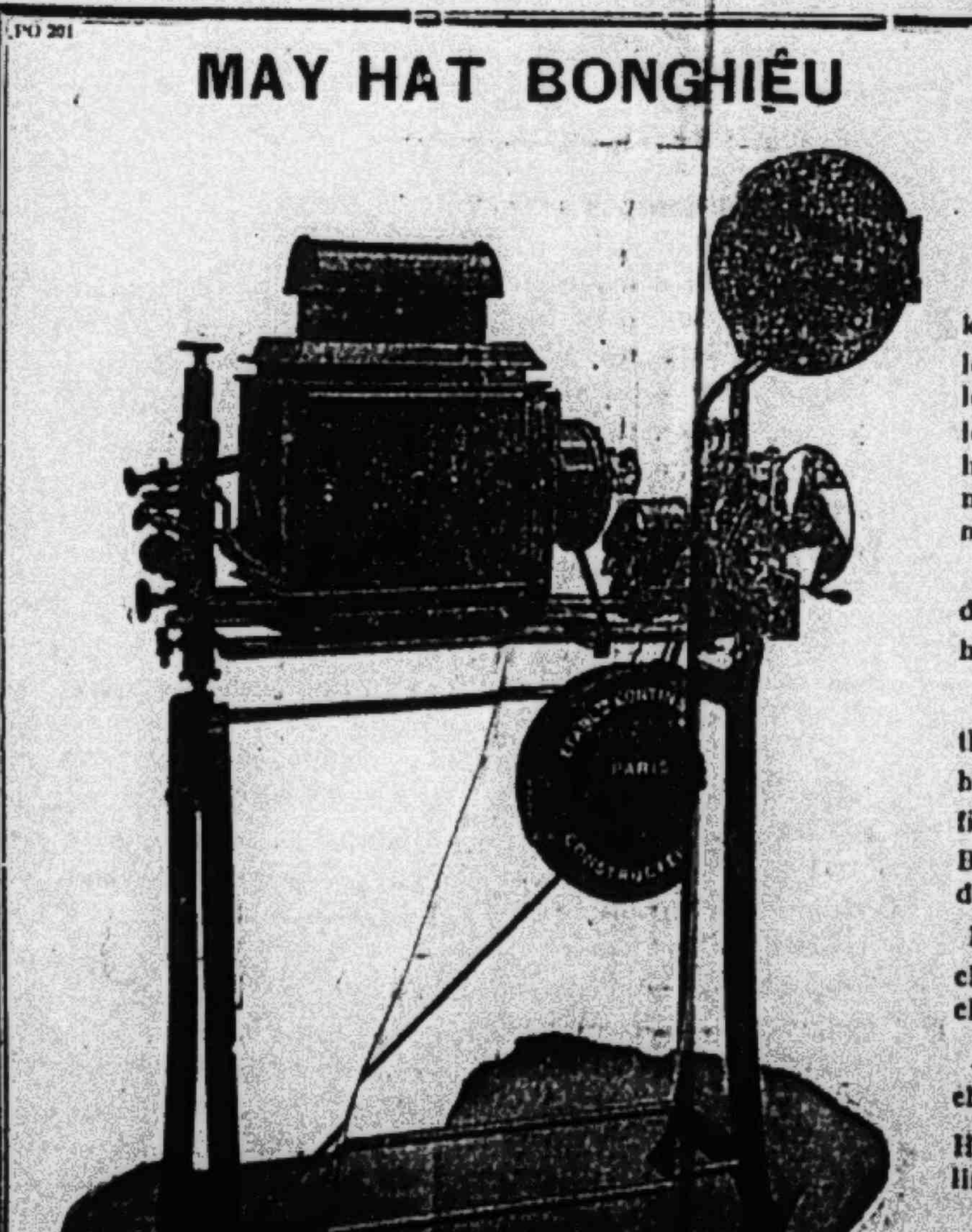

Bổn hãng có bán đủ kiểu máy hát bóng. Máy lớn đặng dựng nhà hát lớn nơi các châu thành lớn, máy nhỏ đặng đi hát các chợ nhà quê, máy nầy rất nhẹ hai người mang nổi.
Bổn hãng có bán đủ đồ phụ tùng, và than hát bóng đủ thứ.
Bổn hãng lại có đủ thứ films hát bóng, rất hay cho mướn, như là ; films Trinh-Thám, films Bi Kịch và films diễu đủ thứ.
Máy bán rất rẻ, films cho mướn giá phải chăng hơn các nơi khác.
Xin lục-châu quí khách chiếu cố.
Hãy hỏi mục-lục và liste des films nơi.
PATHÉ - ORIENT
10, Boulevard Charner
Saigon

Hãng Xe Hơi
GARAGE BONNARD
Trước Casino Saigon
Xe hiệu BERLIET kiểu mới, và xe chở hộ hành và hàng hoá từ 500 kilos tới 12 tonnes.
Bán chịu. Trả trước một phần tư (1/4). Còn bao nhiêu thì trả 6 hay là 12 tháng.
Hảng **GARAGE BONNARD** nầy mới được quyền bán trong cả cỏi **Đông-Pháp** thứ vỏ banh xe hơi hiệu Huê-Kỳ, gọi là.
Pneus FIRESTONE

HÙNG - VƯƠNG
Bazar et Coiffeur Tonkinois.
14 Rue Sabourain 14 SAIGON

Bổn tiệm nghĩ vì bấy lâu nhờ ơn quí khách có lòng chiếu cố mới được dực giỏ như vầy không biết lấy chi đền ơn quí khách nên bổn tiệm định bán rất hạ giá trong mấy ngày gần tết các thứ hàng như là:
Pháo nội-hoá "AN PHONG" của người Annam làm ra, nổ tiếng rất lớn, sát tan đỏ như bông đào rất đẹp, pháo dùng, pháo tre, pháo soay, feu bangale, đủ ngủ sắc, xanh, đỏ, trắng, tím vàng coi rất ngộ.
Rượu tây đủ các thứ uống rất thơm và rất bổ; champagne thượng hạng, cigare hạng nhứt.
Đồ nữ-trang MỸ-KỲ" vòng, xuyến, cà rá, bông tai, nút chemises, nút cổ nút, tay ai vàng rất tinh xảo, rất lịch sự mà lại rẻ tiền, thiệt là hợp dụng với thời buổi cạnh tranh. Giấy vở, chemises, noeuds, régates, pochettes, mouchoirs, dầu thơm, phấn đủ các thứ và các hạng.
Đồ thêu, gối thêu, khăn trải bàn, mền nỉ, nón VELOURS, BFLÉCHET, SONAY, LINDBERG, rất ngộ rất đẹp. Tableaux, panneaux sơn vẽ kiểm thời rất tốt, vân vân...
Nói tóm lại đủ các thứ hàng để qui khách cần dùng với, tết đều bán hạ giá để đền ơn quí khách trong bấy lâu đã chiếu cố xin chớ bỏ qua rất uổng!
Chủ nhơn kính mời.

Thiệt là Thần dược tửu

Bữa kia ra chợ Thủđức, tôi đi ngang một tiệm của người Annam hiệu *Quốc Nghi*, tôi mới ghé vào xem coi bán vật chi. Tiệm dọn sạch sẻ hàng hóa thiệt nhiều nào là hàng lụa, vải sô, rượu tây, tạp hóa, lại có may máy. Người chủ tiệm rất tử tế và mau mắn, trà nước mời khuyên, ngồi hỏi thăm việc buôn bán, tôi dòm qua kệ rượu thấy rượu tây đủ thứ, có một ngăn kệ đầy rượu thuốc, tôi bèn hỏi thăm mới rỏ là rượu thuốc của hiệu **Phục-Nguơn-Dường** *ở Cholon, số 276 đường Tháp-Binh.*
Người chủ tiệm đưa cho tôi một tờ quảng cáo, thấy có ba thứ rượu.
1er Giêng niên trường thọ tửu. — Chủ trị : tư âm tráng dương, kiên vị bổ thận, bổ huyết bổ não, bồi dưỡng ngươn khí, cương kiện gân cốt, khử trừ phong thấp, tăng tấn khương kiện giêng niên ích thọ, bổ khí ăn và mạnh hơi dương, ăn uống ngon và thêm sức lực, thêm bổ đặng huyết và óc đặng đầy đủ luôn luôn.
2e Bá bịnh hồi xuân tửu. — Chủ trị: Ngừa ngăm nhức mỏi, hoặc khi treo đi nửa thân mình, tay chơn sưng đau, đau lưng, mỏi ưng, ấu hư dương ngụy.
3e [illegible]u kinh chưởng tử lộ. — Chủ trị: Đàn bà đau máu, tay chơn mỏi mệt, gối mỏi lưng đau, hơi huyết chẳng đều, tới tháng trồi sụt, huyết bạch vàng đỏ, tử cung lạnh lẽo, lâu chẳng có nghén.
Mấy năm [illegible] lòng chủ tiệm, lại sẵng tôi cũng hay bị nhức mỏi tay chưn thường sưng, và người nhà tôi thì kinh kỳ trồi sụt, vàng ốm luôn luôn, tôi mua một chai Bá bịnh hồi xuân tửu và một chai điều kinh chưởng tử lộ uống thử coi sao, uống trong bốn năm ngày, thấy bớt nhức mỏi, lại ăn được ngủ ngon, uống hết chai thì cần bịnh bớt nhiều, tôi bèn mua thêm, uống trong ba chai bịnh tôi thiệt hết, không nhức mỏi nữa ; còn người nhà tôi dùng cũng ba chai mà nay hết vàng vọt, kinh kỳ đều hoà, ăn ngon, ngủ được.
Hai vợ chồng tôi bấy lâu nay nóng thuốc cùng nhiều, tiền hết tật còn, lấy làm ngã lòng, tình đã vậy chiều tới đâu hay đó, nay may lại gặp được thứ thuốc rượu rất thần hiệu, tốn không bao nhiêu mà hết bịnh, nên chẳng nệ quê dốt học mạch dốt lời để chỉ chọc cho chị em cùng anh em trong lục châu, chư ai có phải mấy chứng bịnh nói trên đây, mua lấy thuốc rượu của hiệu Phục Nguơn Đường mà uống, đã ít tốn tiền mà chắc lành bịnh.
Nguyễn-văn-Chơn
Thủđức